

Antalya Ticaret Borsası Yayın Organı
EYLÜL - EKİM 2024
SAYI: 103

NOMi

İÇİNDEKİLER

ANTALYA TİCARET BORSASI ADINA

İMTİYAZ SAHİBİ
GENEL YAYIN SORUMLUSU

Ali ÇANDIR

Yönetim Kurulu Başkanı

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Tolgahan ALAVANT

Genel Sekreter

EDİTÖR

Vahide YANIK

Basın Danışmanı

YAYIN KURULU

Halil BÜLBÜL

Ragıp GÖK

Selçuk ÇELEBİ

İLETİŞİM

Cumhuriyet Caddesi Borsa İşhanı
Kat: 2-3-4 Muratpaşa / ANTALYA
+90 (242) 241 28 28 - 244 26 71
Fax: +90 (242) 241 11 58
info@antalyaborsa.org.tr
www.antalyaborsa.org.tr

Borsanomi Dergisi'nde yayınlanan yazı ve fotoğrafların imtiyaz sahibi Antalya Ticaret Borsası olup izinsiz kopyalanamaz. Yazarlara ait yazıların sorumluluğu yazarlara aittir.

**HAYALET ARAZİLERE
SİGORTA TALEBİ**

6'da

**ATB ÇİÇEK İHRACATINI
ARTTIRMAK İÇİN BİRLEŞİK KRALLIK'TA**

12'de

**TÜRKİYE'NİN EN ÇOK SEVİLEN
FUARI YÖREX KAPILARINI 13. KEZ AÇTI**

25'de

**ATB MÜŞTEREK
KOMİTE TOPLANTISI YAPILDI**

10'da

**ATB ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI
SEKTÖREL ANALİZ TOPLANTISI DÜZENLEDİ**

19'da

**DÜNYADA 733 MİLYON
İNSAN AÇ**

36'da

*"Türk köylüsünü efendi yerine getirmedikçe
memleket ve millet yükselemez. "*

K. Atatürk

ALİ ÇANDIR
ATB Yönetim Kurulu Başkanı

Başkandan

14 bin yıllık geçmişe sahip, onlarca medeniyete ev sahipliği yapmış kadim Anadolu'nun tarihten süzülüp gelen yöresel zenginliğini 9-13 Ekim 2024 tarihlerinde Antalya'da buluşturduk. Bu yıl 13'üncüsünü gerçekleştirdiğimiz Yöresel Ürünler Fuarı YÖREX, 7 bölgeden yüzlerce ürünün kaynaşma noktası oldu. Verimli topraklardan, çalışkan insanımızın el emeği göz nuruyla elde ettiği yöresel ürünler, 5 gün süren Anadolu şöleninde ziyaretçiyle buluştu.

15 yıl önce "sizin oraların nesi meşhur" sloganıyla başlattığımız Yöresel Ürünler Projemiz, yöresel ürünlerin gün yüzüne çıkması, tanıtılması, ekonomiye kazandırılmasına öncülük etti. Anadolu'dan gelen iller, yöresel ürününü sergilemek, ticarete kazandırmak için adeta seferber oldu. TOBB organizasyonu ile yapılan ikili görüşmelerde, yöresel ürünlerimiz, ulusal ve uluslararası bir çok market zinciri ve e ticaret sitelerinde yerini aldı, almaya da devam ediyor.

YÖREX'e olan ilginin her geçen yıl katlanarak artması geleceğe yönelik umutlarımızı artırıyor. Yöresel Ürünler Fuarı'na başından beri destek veren TOBB Başkanımız Sayın Rifat Hisarcıklioğlu başta olmak üzere, yurdun dört bir yanından gelen oda borsalarımıza, kalkınma ajanslarımıza, yerel yönetimlerimize, üreticimize, yöresel ürünlerin ticaretini yapan esnafımıza, ziyaretçilerimize ve Antalya Ticaret Borsası personeline teşekkürlerimi sunuyorum.

ANTALYA İHRACATINDA TARIMIN PAYI YÜZDE 55'E DÜŞTÜ

ATB, ATAŞ Başkanı Ali Çandır, Antalya'nın ihracatının ağustos ayında yüzde 10,4'lük artışla 176,2 milyon dolar olduğunu, 8 aylık toplam ihracatın yüzde 2,6'lık artışla 1 milyar 441 milyon dolara yükseldiğini açıkladı. Çandır, Antalya ihracatında tarımın payının geçen yıla göre yüzde 2 düşüşle yüzde 55 olduğunu belirtti.

Antalya Ticaret Borsası (ATB) ve Antalya Tarım Konseyi (ATAŞ) Başkanı Ali Çandır, Antalya'nın il ihracatının ağustos ayında yüzde 10,4'lük artışla 176,2 milyon dolar olduğunu, 8 aylık toplam ihracatın yüzde 2,6'lık artışla 1 milyar 441 milyon dolara yükseldiğini açıkladı. Antalya ihracatında tarımın payının geçen yıla göre yüzde 2 düşüşle yüzde 55 olduğunu belirten Çandır, tüm üretici ve ihracatçıları kutladı.

Antalya Tarım Konseyi Başkanı da olan ATB Başkanı Ali Çandır, ağustos ayı sonu itibarıyla Antalya'nın il ihracatı verilerini ve tarım sektörünün ihracattaki paylarına ilişkin detayları açıkladı. Antalya'nın il olarak ağustos ayı ihracatının geçen yıla göre yüzde 10,4 artarak 176,2 milyon dolara ulaştığını belirten Çandır, ağustos ayında tarım sektörünün 85,8 milyon dolarla toplam ihracatın yüzde 49'unu oluşturduğunu söyledi. Çandır, "Ağustos ayında yaş meyve sebze ihracatı yüzde 18,8 artışla 43,2 milyon dolar, süs bitkileri ve mamulleri ihracatı ise yüzde 13,9 azalışla 2,7 milyon dolar oldu" dedi.

SEKİZ AYLIK REKOR

Antalya'nın 8 aylık ihracatının ise geçen yıla göre yüzde 2,6 artarak 1 milyar 441 milyon dolara ulaştığını açıklayan Çandır, 8 aylık ihracatta 788 milyon dolarla tarım sektörünün toplam ihracatın yüzde 55'ini oluşturduğunu dile getirdi. Tarım sektörü içerisindeki sektörlerle ilişkin bilgiler de veren Çandır, "Antalya'nın son 8 aylık yaş meyve sebze ihracatı yüzde 8,2 azalışla 439,3 milyon dolar, süs bitkileri ve mamulleri ihracatı yüzde 2,2 artışla 45 milyon dolar oldu. Emek veren üretici, tüccar ve ihracatçımıza teşekkür ediyorum" dedi.

TARIM SEKTÖRÜ İHRACATI KÜÇÜLDÜ

Antalya ihracatında her yıl açık ara farkla ilk sırada olan tarım sektöründe bu yılın 8 aylık verilerindeki küçülmeye de dikkati çeken Çandır, şu verileri paylaştı:

"8 aylık dönemde yaş meyve sebze ihracatı Türkiye'de yüzde 4,3 büyürken, Antalya'da 8,2 küçüldü. Süs bitkileri ve mamulleri ihracatı Türkiye'de yüzde 1,9 küçülürken, Antalya'da yüzde 2,2 büyüdü. Toplam tarım ve gıda ihracatı Türkiye'de yüzde 4,5 büyürken, Antalya'da yüzde 1,6 küçüldü. Sanayi ihracatı Türkiye'de yüzde 2,1 büyürken, Antalya'da yüzde 7,1 büyüdü. Maden ihracatı Türkiye'de yüzde 4,4 büyürken, Antalya'da yüzde 10,2 büyüdü. Toplam ihracat Türkiye'de ve Antalya'da yüzde 2,6 büyümüştür. 2024 yılının 8 ayı toplamında geçen yıla göre Antalya'da toplam ihracat içinde tarımın payı yüzde 2 azalarak, yüzde 55 olmuştur. Sanayinin payı yüzde 2 artarak yüzde 29 olmuştur. Madencilğin payı yüzde 1 artarak yüzde 16 olmuştur."

ANTALYA'NIN İHRACAT PERFORMANSI (1000 \$)

ANTALYA TİCARET BORSASI

SEKTÖR	01 - 31 AĞUSTOS			01 OCAK - 31 AĞUSTOS (8 AY)		
	2023	2024	DEĞİŞİM(%)	2023	2024	DEĞİŞİM(%)
I. TARIM	78.408	85.779	%9,4	801.135	788.455	-%1,6
Yaş Meyve ve Sebze	36.374	43.223	%18,8	478.449	439.330	-%8,2
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	4.529	5.847	%29,1	39.228	44.651	%13,8
Süs Bitkileri ve Mam.	3.155	2.715	-%13,9	44.033	44.996	%2,2
Diğer	34.350	33.994	-%1,0	239.425	259.478	%8,4
II. SANAYİ	50.962	51.351	%0,8	386.040	413.330	%7,1
III. MADENCİLİK	30.175	38.458	%27,4	213.932	235.670	%10,2
TOPLAM	159.618	176.230	%10,4	1.404.658	1.441.380	%2,6

Kaynak: TİM - İhracatçı Fimallerin Kamusal Merkezleri Bazında Sektör İhracat Performansı (1000 \$)

ANTALYA'NIN İHRACATINDA SEKTÖRLERİN PAYI

ANTALYA'NIN TARIMSAL İHRACATINDA SEKTÖRLERİN PAYI

*Yüzde bir gümüşün altıncısı anlamına gelir.

www.antalyatiborsasi.org.tr

“HAYALET ARAZİLERE” SİGORTA TALEBİ

Ali Çandır

Antalya Ticaret Borsası (ATB) ve Antalya Tarım Konseyi (ATAK) Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, Tarım Sigortaları Havuz İşletmesi TARSİM tarafından sigortalanan tarım arazileriyle ilgili açıklamada bulundu.

Ali Çandır, TARSİM Genel Müdürlüğü'nce sahada çiftçiyi zora sokacak bir uygulamanın başladığını duyurdu. TARSİM'in sigorta yapmaya başladığı ilk yıllarda sadece tapulu ve kira sözleşmesi olan Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı alanları sigortaladığını anımsatan Çandır, orman, hazine arazilerine ÇKS kaydı olmadığı için sigorta yapmadığını belirtti.

TARSİM'in 3 yıl önce arazisi olan bir çiftçinin kesintisiz üretim alanı içinde varis akrabalarının arazisi de olsa, üretimi hazine ya da orman alanı içine taşısa da sigorta yapmaya başladığını kaydeden Başkan Çandır, “Çünkü gelen eksper arazide üretim alanı için konum alabiliyor ve bu alanın tamamı için ÇKS yapılabiliyordu.

Eğer arazisine geçilen varisin itirazı olursa mahkeme kararı ile söküm yaptırıyordu. ‘Hayalet arazi’ diye tabir edilen bu araziler sigorta kapsamına alınıyor, ekim, dikim yapılan bu arazilerde meydana gelecek olası zararlar karşılanıyordu” dedi.

UYGULAMA ÇİFTÇİYİ MAĞDUR EDER

Çiftçinin mağduriyetini azaltan bu uygulamanın alınan kararlar kaldırıldığını kaydeden Başkan Ali Çandır, “Şu an bu uygulama tekrar eski haline getirildi. Yani çiftçinin üretim alanı hazine ya da orman alanı içine geçmişse kesinlikle üretim alanı için TARSİM sigortası yaptırıyor. Bu büyük mağduriyetler yaratacaktır” dedi.

ÇİFTÇİNİN YÜZDE 23'Ü TARSİM'DEN SİGORTALI

Türkiye'de tarım arazilerinin yüzde 80'inin çok varisli, bölünmüş arazi olduğunu belirten Çandır, TARSİM şartlarına uygun sigortalananabilecek arazi varlığının azlığına işaret etti. Çandır, TARSİM'e kayıtlı çiftçi oranının da az olduğunu belirtirken, “Çiftçilerin yüzde 23'ü TARSİM'e sigorta yaptırabiliyor” dedi.

AFETLERE KARŞI SİGORTALILIK ORANI ARTMALI

İklim değişikliğinden kaynaklı, kuraklık, sel, hortum gibi afetlerin son yıllarda daha fazla görülmeye başlandığını, yaşanan afetlerden de en çok çiftçinin etkilendiğini belirten Çandır, tarım ürünleri için sigortanın önemini vurguladı. Yeni uygulama ile bu yıldan itibaren TARSİM'e sigorta yaptıran oranın daha da düşeceğini kaydeden Çandır, çiftçinin 12 ay boyunca alın teri döktüğü ürünlerinin sigorta ile koruma altına alınması gerektiğini vurguladı.

Çandır, “Aksi halde afetlerde zarar gören çiftçinin zararı katlanarak artacak, bir sonraki ekim döneminde çiftçi üretimden vazgeçecektir. Artan girdi maliyetleri nedeniyle üretime devam edemeyen çiftçiye bir de sigorta darbesi indirilirse çiftçinin üretimden çekilmesi hızlanacaktır. Tarım ve Orman Bakanlığı bu konuda gerekli önlemleri almalı, çiftçinin, üreticinin yanında olması, üreticinin sesine kulak vermelidir” diye konuştu.

13. YÖREX DANIŞMA KURULU TOPLANDI

ATB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, Yöresel Ürünler Fuarı YÖREX'in bir Anadolu projesi olduğunu söyledi. Çandır, YÖREX ile sadece yöresel ürünlerin ekonomiye kazandırılmasına katkı sağlamadıklarını, coğrafi işaret ile bu ürünlerin korunması ve gelecek kuşaklara aktarılmasıyla ilgili farkındalık yarattıklarını kaydetti.

Antalya Ticaret Borsası (ATB) öncülüğünde Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) desteğiyle bu yıl 13'üncüsü 9-13 Ekim'de düzenlenecek Yöresel Ürünler Fuarı YÖREX'in Danışma Kurulu Toplantısı yapıldı.

ATB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır başkanlığında yapılan toplantıya, ATB Meclis Başkanı Erdoğan Ekinci, Manavgat TSO Başkanı Seydi Tahsin Güngör, Yalvaç TSO Başkanı Yalçın Kurucu, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürü Ömer Ersoy, Ticaret İl Müdürü Halil Şahan, TSE Akdeniz Bölge Koordinatörü Hasan Demirtaş, BAİB Başkanı Ümit Mirza Çavuşoğlu, ANSİAD Başkanı Ercan Özbek, BAKSİFED Başkanı Mustafa Cengiz, Kumluca Ticaret Borsası Meclis Başkanı Mehmet Özçetinkaya, Antalya Gazeteciler Cemiyeti Başkanı İdris Taş, KOSGEB Müdürü İbrahim Uğur Erkiş, Ziraat Odası Başkanı Nazif Alp, YÜCİTA Başkanı Prof. Dr. Yavuz Tekelioğlu, Antalya Gastronomi Yatırımcıları ve İşletmeciler Derneği Başkanı Zeki Özen, Antalya Büyükşehir Belediyesi, Muratpaşa Belediyesi, Konyaaltı Belediyesi, Kepez Belediyesi, Döşemealtı Belediyesi, Antalya Milli Eğitim Müdürlüğü, AESOB, ATSO, BAKA, Akdeniz Üniversitesi, AKTOB, Alanya TSO, POYD, Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü, Akdeniz Belediyeler Birliği, Isparta TSO, Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, MAKÜ, kamu kurum ve kuruluşların temsilcileri katıldı.

Ali Çandır

MEMLEKET MESELESİ

ATB Başkanı Ali Çandır, 2008 yılında yaşanan ekonomik krizde, yerel ürünlerin kazandırılmasıyla ekonominin canlanacağına inandıklarını ve Yöresel Ürünler Projesi'ni hayata geçirdiklerini kaydederken, bu kapsamda Yöresel Ürünler Fuarı YÖREX'i düzenlemeye başladıklarını anımsattı.

TOBB başta olmak üzere bütün kurum ve kuruluşların desteğiyle YÖREX'i marka haline getirdiklerini söyleyen Çandır, YÖREX ile sadece yöresel ürünlerin ekonomiye kazandırılmasına katkı sağlamadıklarını, coğrafi işaret ile bu ürünlerin korunması ve gelecek kuşaklara aktarılmasıyla ilgili farkındalık yarattıklarını vurguladı. Çandır, "Coğrafi işaretin memleket meselesi olduğunu vurguladık.

Seferberlik ilan ettik, YÖREX'in katkısıyla coğrafi işaretli ürün sayımız 1632'ye çıktı. 27 ürünümüz de Avrupa Birliği'nden tescil aldı. Bir çok yöresel ürünümüz ulusal ve uluslararası marketlerin raflarında yerini aldı" dedi. 2025 yılında Avrupa Birliği'nden tescil almış ürünleri YÖREX ile Avrupa'da buluşturmak istediklerini kaydeden Ali Çandır, bu konuda destek bekladıklarını anlattı.

KIRSALA CAN SUYU

Bu yıl da TOBB desteğiyle büyük market zincirleriyle küçük üreticiyi bir masada buluşturacaklarını bildiren Başkan Çandır, "B2B görüşmeleri bir çok yerel ürünü büyük market zincirlerinin raflarına taşıdı, önemli iş bağlantıları sağlandı.

Bu yıl da bu konuda önemli iş birliklerinin çıkmasını bekliyoruz. YÖREX ile amacımız kırsal ekonomiye can suyu olabilmekte, yerel ekonomiye can suyu olabilmekte bu konuda önemli bir yol kat ettik.

Nasil Altın Portakal'ı bekliyorsak YÖREX'in düzenlenmesi de beklenir hale geldi" diye konuştu.

Sizin oraların nesi meşhur?

YÖREX Yöresel Ürünler Fuarı

ANADOLU ŞÖLENİ

Ali Çandır, ANFAŞ Fuar Merkezi'nde 9-13 Ekim'de düzenleyecekleri YÖREX'e bu yıl 81 il ve KKTC'nin katılımını hedeflediklerini belirterek, "13. YÖREX'te Anadolu'nun zenginliğini halkımız, yabancı misafirler, yeme içme sektörü, perakende ve ticaret sitelerine sunacağız.

7'den 70'e herkesi Anadolu şölenine bekliyoruz. Özellikle çocuklarımız YÖREX'e gelerek kültürümüzün zenginliklerini görmeli, tatmalı, yaşamalı. Girişin ücretsiz olduğu YÖREX'e herkesi davet ediyorum. Memleket hasreti çekenleri YÖREX'e davet ediyorum" dedi. Çandır, tüm kurum ve kuruluşların başından beri YÖREX'e destek olduklarını belirtirken, "Bu desteğin bu yıl da artarak devam edeceğine inanıyorum" dedi.

YÖREX'E TAM DESTEK

Toplantıya katılan kurum ve kuruluşların temsilcileri, YÖREX ile yöresel ürünlerin ekonomiyeye kazandırdığını belirterek, ulusal marka haline gelen YÖREX'i desteklediklerini ifade etti. Katılımcılar, YÖREX'in yurtdışında yöresel ürünlerin tanıtımı için önemli bir platform olacağını vurguladı.

ATB MÜŞTEREK KOMİTE TOPLANTISI YAPILDI

Antalya Ticaret Borsası, Müşterek Komite Toplantısı'nda komite üyelerini Tarım ve Orman Müdürü Şakir Fırat Erkal, DSİ 13. Bölge Müdürü Özhan Erdaşman, Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş. Genel Müdürü İlkey Baydar ile bir araya getirdi. Üyeler, sahada yaşadıkları sorun ve taleplerini dile getirdi.

BORSADAN
EYLÜL-EKİM 2024

Antalya Ticaret Borsası (ATB) Müşterek Komite Toplantısı ATB Başkanı Ali Çandır başkanlığında yapıldı. ATB Meclis Başkanı Erdoğan Ekinci, ATB Yönetim Kurulu Üyeleri ve 7 meslek komitesi üyelerinin katılımıyla gerçekleşen toplantının konukları Tarım ve Orman Müdürü Şakir Fırat Erkal, DSİ 13. Bölge Müdürü Özhan Erdanışman, Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş. Genel Müdürü İlkey Baydar oldu. Toplantıda, üyeler sahada yaşadıkları sorunları dile getirdi.

BİR ÇOK SORUNU YERİNDE ÇÖZÜYORUZ

Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, ATB Meslek Komitelerinin son derece verimli çalıştığını belirterek, "Komite üyelerimiz bizim sahadaki gözümüz, kulağımız. Borsamız bünyesindeki 7 meslek komitesi son derece aktif çalışıyor. Onlardan gelen geri bildirimler ışığında tarımın sesi olmaya çalışıyoruz" dedi.

Ali Çandır

Üyelerden en fazla su, enerji ve ilaç kullanımıyla ilgili geri bildirimler aldıklarını söyleyen Çandır, toplantıda üyelerin diğer sıkıntılarının da konuşulacağını kaydetti.

MÜDÜRLERDEN TEŞEKKÜR

Tarım ve Orman Müdürü Şakir Fırat Erkal, tarımda lider olan Antalya'nın bir çok ülkeye de örnek olduğunu söylerken, tarımı güçlendirmek için kamu olarak çalıştıklarını söyledi. Erkal, Başkan Çandır'a daveti için ve sektör temsilcileriyle diyalog ortamı yarattığı için teşekkür etti.

Fırat Erkal

Devlet Su İşleri 13. Bölge Müdürü Özhan Erdanışman, DSİ'nin çalışmalarını ilgili bilgi verirken, tarımın birinci önceliği olan suyun temini ve korunmasıyla ilgili çalıştıklarını söyledi. Erdanışman, ATB komite üyelerinin sorun ve taleplerini dinlemek için toplantıda olduklarını belirterek, sahadaki sorunun çözümü için tüm ekibiyle hazır olduğunu ifade etti.

Özhan Erdanışman

Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş. Genel Müdürü İlkey Baydar, Antalya'da tarım ve turizm kenti Antalya'da elektriğin yoğun kullanıldığını belirterek, sahadaki yaşanan sıkıntıların çözümü için çalıştıklarını kaydetti. Baydar, Başkan Ali Çandır'a daveti için teşekkür etti.

ÜYELER SORUNLARINI DİLE GETİRDİ

Toplantıya katılan komite üyeleri, özellikle çiçek seralarının yoğun bulunduğu Altnova'da trafo yetersizliği ve sulama kanallarının temizliği konusundaki sorun ve taleplerini dile getirdi.

İlkey Baydar

Yayla bölgesinde yaşanan su sıkıntısının barajlarla çözülebileceğini kaydeden komite üyeleri, susuzluğun tarımsal üretimi olumsuz etkilemeye başladığını dile getirdi. Son yıllarda zamansız ve aniden bastıran yağışların felakete dönüşmemesi için dere yatakları ve kanalların temizlenmesini talep eden komite üyeleri, özellikle sera bölgelerinin zaman zaman sel baskınıyla karşı karşıya kaldığını ifade etti. İhracat kendi de olan Antalya'nın tarım ürünlerinde kalıntı konusunda çok titiz davrandığını söyleyen komite üyeleri, bazı ilaçların ruhsatlandırılmaması ya da mevzuattan kaynaklı yaşadıkları sıkıntıları dile getirdi.

Toplantının ardından Başkan Çandır, Tarım ve Orman Müdürü Şakir Fırat Erkal, DSİ 13. Bölge Müdürü Özhan Erdanışman, Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş. Genel Müdürü İlkey Baydar'a günün anısına Antalya manzaralı resimler hediye etti.

ATB ÇİÇEK İHRACATINI ARTIRMAK İÇİN BİRLEŞİK KRALLIK'TA

Antalya Ticaret Borsası (ATB) tarımsal üretimin artırılması, ticaret ve ihracatının geliştirilmesi için çalışmalarını sürdürüyor. Türkiye'nin kesme çiçekte lider kenti Antalya'nın kesme çiçek pazarını geliştirmek için daha önce Kolombiya'da incelemelerde bulunan ATB heyeti, Birleşik Krallık'ta da ticaretin geliştirilmesi için temaslarda bulundu.

Antalya Ticaret Borsası Kesme Çiçek İhracatının Geliştirilmesi URGE Projesi kapsamında ATB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır öncülüğündeki heyet, İngiltere'ye gitti. Londra'da temaslarda bulunan heyet, New Covent Garden'da kesme çiçek toptancısı firmaları ziyaret etti, çiçek hali pazarlama ve iletişim sorumlusu Tommy Leighton'dan pazar ve hal hakkında bilgi aldı.

TİCARET MÜŞAVİRİNDEN BİLGİ ALDILAR

B2B toplantısında kesme çiçek ithalatçısı firmalarla bir araya gelen heyet üyeleri, Türkiye Cumhuriyeti Londra Ticaret Müşaviri Gözde İnani Bakıcı'dan İngiltere kesme çiçek sektörü ve ticareti hakkında bilgi aldı. Toplantıda, İngiltere süs bitkileri uzmanı Karen Barnes süs bitkileri ve kesme çiçek ticareti ve son trendlerle ilgili sunum yaptı. ATB heyeti, Moyses Stevens Battersea Florist and Flower School'u da ziyaret ederek bilgi aldı. Londra ve Kingston Upon Hull şehrinde bulunan şirketlerin üretim hattı, AR-GE bölümü ve depolarını ziyaret eden ATB heyeti, iki firmanın yetkililerinden bilgi aldı.

Ali Çandır beraberindeki URGE heyetiyle birlikte, Kuzey İrlanda'nın Başkenti Belfast'ta da temaslarda bulundu. Kesme çiçek toptancısı Peake Blooms, Orchard Flowers ve KFW Group firmalarının tesislerinde incelemelerde bulunan heyet, Sainsbury's, Tesco ve M&S marketlerinde satılan ürünleri inceledi.

PAZARIMIZI GENİŞLETME HEDEFİNDEYİZ

ATB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, kesme çiçeğin yaklaşık yansını üreten Antalya'nın ürünlerini daha fazla pazara ulaştırmak için çalıştıklarını kaydetti.

Borsa olarak kesme çiçek pazarını geliştirmek için Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi (URGE) projesi kapsamında üyelerini İngiltere'ye götürdüklerini belirten Çandır, İngiltere heyetinin B2B toplantılarında bölgede bulunan kesme çiçek firmaları temsilcileriyle ikili görüşme gerçekleştirdiğini, ticari işbirliği olanaklarını değerlendirdiğini ve ticari alanda önemli görüşmeler sağlandığını kaydetti.

Çandır, "Antalyalı üretici çiçeğin en kalitesini üretilip dünya pazarına sunmaya çalışıyor. Bizler de Borsa olarak üyelerimizin ticari hacmini ve yurtdışı pazarını artırmak için çalışmalar yürütüyoruz. Daha çok üretmenin yanı sıra daha fazla ticarete kazandırma ve yurt dışı pazarını genişletme hedefindeyiz. Borsamızın bu kapsamda yürüttüğü URGE projeleri önemli ticari kazanımlar sağlıyor, üyelerimiz yeni pazarlara açılmak için Borsamızın sunduğu imkanlardan yararlınsınlar" dedi.

ANTALYA TİCARET BORSASI EYLÜL MECLİSİ TOPLANDI

ATB Başkanı Ali Çandır, açıklanan Orta Vadeli Programda tarımın yeterince yer bulmadığını söylerken, "Büyüme başlığı altındaki tarımsal verimliliği artırma ve üretimi büyüme politikasını önemsiyoruz. Çünkü bu politikanın uygulamaya geçirilmesi için tarımsal faaliyette bulunanların kazançlarının ve refah düzeylerinin artırılması gerekmektedir. Böyle bir gelişmeye konu olacak politikanın kuşkusuz doğal destekçileri ve katılımcıları oluruz" dedi.

Antalya Ticaret Borsası

BORSADAN

EYLÜL-EKİM 2024

Antalya Ticaret Borsası (ATB) Eylül Ayı Meclis Toplantısı, ATB Meclis Başkanı Erdoğan Ekinci başkanlığında ATB Toplantı Salonu'nda yapıldı. Yönetimin bir aylık çalışmasıyla ilgili üyelerin bilgilendirildiği Meclis'te, Başkan Ali Çandır, tarım, ekonomi ve kente ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

ÜYELERİN SORUNLARI İÇİN ÇALIŞIYORUZ

ATB müşterek meslek komiteleri toplantısını Antalya İl Tarım ve Orman Müdürü, Devlet Su İşleri Müdürlüğü 13. Bölge Müdürü ve Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş. Genel Müdürü'nün katılımıyla gerçekleştirdikleri belirlen Çandır, üyelerin sahada yaşadıkları sorunları ve taleplerini dile getirdiğini söyledi. Çandır, toplantıya katılan üyelerin, artan imar rantı ve inşaat baskısı nedeniyle tarım topraklarının kaybının yol açtığı sorunlar, bitkisel üretimde dönem dönem artan kalıntı problemi ile fazla ve yanlış ilaç-gübre kullanımının ihracata etkileri, Aksu Altıntaş ve Kepez Altınova mahallelerinde yaşanan şehirleşme ve nüfus artışıyla birlikte özellikle elektrik başta olmak üzere yaşanan altyapı sorunları, yaz aylarında yaşanan güç aşımı nedeniyle meydana gelen elektrik kesintilerinin işlerine olan olumsuz etkileri, yayla bölgesinde yaşanan su problemi, kent içerisinde ise aniden bastıran yağışların felakete dönüşmemesi için sulama kanallarının temizlenmesiyle ilgili sorunları gündeme getirdiğini kaydetti.

Çandır, "Bu fırsatla toplantımıza katılan ve üyelerimizin sorunlarına hassasiyetle yaklaşan müdürlerimize teşekkür ediyorum. Borsa olarak, üyelerimiz, sektörümüz, kentimiz ve nihai olarak ülkemiz için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz.

Tüm faaliyetlerimizde ve projelerimizde birlikte hareket etme kültürümüzden taviz vermeden, ortak akılla hareket etmeyi sürdüreceğiz" dedi.

Ali Çandır

TARSİM ŞİKAYETİ

Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM), başlangıçta sadece tapulu ve kira sözleşmeli alanları sigortalarken, Borsa'nın yoğun çalışmaları sonrası son üç yıldır çiftçi kayıt sistemine (ÇKS) dahil olan varislerin arazileri ile hazine ve orman arazilerini de sigorta kapsamına aldığı anımsatan Ali Çandır, üreticilerin tüm ekim alanlarının tarım sigortasıyla korunurken son dönemde ATB ve Antalya Tarım Konseyi üyelerinin uygulamaların eski hale döndüğüne ilişkin şikayetlerde bulunduğunu bildirdi.

TARSİM ŞİKAYETİ

Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM), başlangıçta sadece tapulu ve kira sözleşmeli alanları sigortalarken, Borsa'nın yoğun çalışmaları sonrası son üç yıldır çiftçi kayıt sistemine (ÇKS) dahil olan varislerin arazileri ile hazine ve orman arazilerini de sigorta kapsamına aldığı anımsatan Ali Çandır, üreticilerin tüm ekim alanlarının tarım sigortasıyla korunurken son dönemde ATB ve Antalya Tarım Konseyi üyelerinin uygulamaların eski hale döndüğüne ilişkin şikayetlerde bulunduğunu bildirdi.

Çandır, mutlaka korunması gereken tarımsal üretimin sigortalanamamasının yaratacağı sıkıntılara dikkat çekerken, "iklim değişikliği nedeniyle artan doğal afetlerin üreticileri olumsuz etkilememesi için, sağlıklı bir yapı kuruluncaya kadar mevcut uygulamalardan vazgeçilmemesi talebimizi Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği aracılığıyla Tarım ve Orman Bakanlığı'na ilettik. Üreticinin alın teri döktüğü ürünlerin tarım sigortası ile koruma altına alınması son derece önemlidir. Aksi halde, afetlerde zarar gören üreticinin kayıpları katlanarak artacak ve bir sonraki ekim döneminde üretimden çekilme oranı hızlanacaktır" uyarısında bulundu.

OVP'DE TARIM YETERİNCE YER BULMADI

Ağustos Ayı Meclis Toplantısı'nda 2025-2027 dönemini kapsayacak Orta Vadeli Program (OVP) ile ilgili olarak 7 ana başlıkta topladıkları tarım sektörüyle ilgili önerileri kamuoyu ile ilgili mercilerle paylaştıklarını belirten Çandır, temel amaçlardan hedeflere, istihdamdan fiyat istikrarına, kamu maliyesinden afet yönetimine, yeşil ve dijital dönüşümden iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesine kadar tarımı doğrudan ilgilendiren birçok alanda talep ve önerileri sunduklarını anımsattı. Çandır, geçen yıl yayınlanan 2024-2026 OVP'deki 10 adet politika ve hedef alanlarının 5'inde tarım sektörünün yer aldığını belirtirken, "Bu kez tanımlanan 8 adet politika ve hedef alanı içerisinde sadece 2'sinde kendisine doğrudan yer bulabilmiştir. İlki büyüme politikaları ve hedefleri, ikincisi ise fiyat istikrarını sağlama politika ve hedefleri olmuştur" dedi.

BORSA
NOMİ

15

TARIMSAL DESTEKLERİN ÖNCEDEN AÇIKLANMASI OLUMLU

Tarımın bu yılki OVP'de yer aldığı dikkat çekici konuları paylaşan Başkan Çandır, şunları söyledi:

"Büyüme başlığı altındaki tarımsal verimliliği artırma ve üretimi büyüme politikasını önemsiyoruz. Çünkü bu politikanın uygulamaya geçirilmesi için tarımsal faaliyette bulunanların kazançlarının ve refah düzeylerinin artırılması gerekmektedir. Böyle bir gelişmeye konu olacak politikanın kuşkusuz doğal destekçileri ve katılımcıları olunuz. Önemseydiğimiz bir diğer konu, mevcut kurulu kapasitenin (özellikle örtüaltı varlığımızın) modernize edilmesi için destek verilmesine olanak sağlanmasıdır.

Diğer taraftan yenilenebilir enerji üretiminin tarımsal amaçlı faaliyetler için daha fazla kullanılması politikası önemlidir. Bu başlık altında önemseydiğimiz bir diğer konu kırsal kesimdeki sosyo-ekonomik yapıyı geliştirme ve özellikle gençler ve kadınların desteklemesi konusudur. Kırsaldaki eğitim-öğretimin de bu kapsamda değerlendirileceğini düşünmekteyiz.

Çünkü bu, kırsaldaki yaşamı yeniden geliştirme için önemli bir adım olacaktır. Büyüme politikaları başlığında dikkatimizi çeken diğer bir konu da hep dile getirdiğimiz genel tarım sayımı ihtiyacının gündeme alınmasıdır.

Böylece doğru ölçebildiğimizi doğru yönetmede önemli bir aşamayı başarmış olacağız. Bu OVP'nin 3. başlığındaki Fiyat İstikrarını Sağlama politikalarının iki yerinde sektörümüz yer almıştır. Bunların biri tarımsal desteklerin önceden açıklanmasıdır. Bizler için dikkat çekici ve olumlu bir adımdır. Bu sayede hep söylediğimiz gibi tarımsal üretim planlamayı da motive edici bir araç sağlamış olacaktır. Umarım bu desteklemeler etkili ve zamanında yapılabilir. Fiyat istikrarını sağlama konusunda bir diğer dikkat çekici konu ürün alım fiyatlarının belirlenmesinde geçmiş enflasyona endeksleme davranışının azaltılacağı ifadesidir. Bu durum zaten zorluk içindeki sektörümüzü daha da zorlayıcı bir hale getirme riski taşımaktadır."

HAYAL KIRIKLIĞI

Tarımın, 2025 yılında uygulanacak orta vadeli programın diğer 6 başlığında doğrudan ya da dolaylı olarak da olsa olmadığını vurgulayan Başkan Çandır, "Tabii ki bu bizde bir hayal kırıklığı yaratmıştır. Özellikle yatırım ortamının iyileştirilmesi bölümünde sektörümüzün kapasite artışı için yeni yatırım motivasyonunu artıracak bir hamle beklentimiz vardı.

Bunu, ilgili merciler için hazırlayıp gönderdiğimiz raporda özellikle talep etmiştik. Çok önemseyip sürekli gündemde tuttuğumuz istihdam başlığında da sektör olarak yokuz.

Halbuki sektörümüzün yapısına uyumlu, sektörde ve kırsalda kalmayı motive edecek bir tarımsal istihdam politikasına hayati ölçüde ihtiyacımız bulunmaktadır. Özellikle eğitimle ve sosyal yardımlarla eşgüdümlü bir özgün istihdam uygulaması sektörümüzdeki birçok yapısal sorunu çözebilecek önemdedir. Buna yönelik önerilerimizi yazılı olarak defalarca iletmemize rağmen henüz anlamlı bir sonuç alamadık" diye konuştu.

Açıklanan OVP programında işlenmeyen tarım arazilerinin üretime kazandırılması ve ekilebilir alanların genişletilmesinin planlandığını belirtir Çandır, "Nitekim geçtiğimiz ay bu konuda işlenmeyen tarım arazilerinin tarımsal amaçlı kiraya verilmesine ilişkin yönetmelik yayımlanmıştı. Lojistik maliyetlerinin azaltılarak tarım ürünlerinin tüketicilere uygun fiyatlarla ulaşması hedeflenmektedir" dedi.

Antalya Ticaret Borsası

YILIN İKİNCİ YARISI DAHA ZORLU GEÇECEK

2024 yılı Nisan-Mayıs-Haziran aylarını kapsayan 2. çeyrek ekonomik büyüme rakamlarına göre, ülke ekonomisinin reel olarak 2. çeyrekte uzun dönem ortalaması olan yüzde 4.8'in yaklaşık yarısı kadar yüzde 2.5 büyüdüğünü belirten Çandır, şunları kaydetti:

"İzlenen kısıtlayıcı ekonomik programın ilk işareti diyebiliriz. Yani 3. ve 4. çeyreklerde daha düşük bir büyüme uzmanların genel beklentisi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bizler de zaten bu durumu yaşayarak bire bir görebiliyoruz. Büyüme eğilimindeki hızlı düşüşe rağmen manşet enflasyonda henüz benzer oranda bir düşüş gerçekleşmemiştir. Bunun temel sebeplerinden birini aylardır sizlerle paylaşıyorum. Yaşamakta olduğumuz enflasyon, uzun bir süredir talep odaklı olmaktan çok maliyet odaklı bir hal almıştır.

Enflasyonu istenen hızda düşürmek için bu odaklanmayı doğru tespit etmemiz şarttır. Genel ekonominin durağanlaştığı dönemlerde her zaman olduğu gibi tarım sektörü ortalama üstü büyümeyle durağanlığın daha kötüye gitmesini önlemiştir. Bu sefer de 2. çeyrekte yüzde 3.7 büyüyerek yüzde 1.8'lik uzun dönem ortalamasının iki kat üzerinde bir performans göstermiştir.

Aslında ekonomiyi rakamsal olarak daha kötüye gidişten koruyan başka unsurlar da bulunmaktadır. Bunların içerisinde en dikkat çeken, geçen çeyrekte olduğu gibi, 2. çeyrekte de ürünler üzerindeki net vergiler yani dolaylı vergiler olmuştur. 2. çeyrekte yüzde 9.6 büyüyen dolaylı vergiler, 26 yıllık ortalama olan yüzde 4.9'un yaklaşık iki kat üzerinde gerçekleşmiştir. Bu artışlar enflasyondan arındırılmış yani reel artışlardır. Özet olarak yılın ikinci yarısı, ekonomik iklim bakımından birinci yarıya göre çok daha zorlu geçmesi muhtemeldir."

ANTALYA KÜÇÜLDÜ

Ülke ekonomisi ve tarımın Antalya'nın iş hayatına ve tarımsal faaliyetlerine yansımalarının yıl başından bu yana ülke ortalamasının altında seyrettiğini, özellikle aylık ve 3'er aylık dönemlerde yayınlanan şirket, kredi, çek-senet ve ihracat gibi Antalya verilerinin ülke ortalamasından olumsuz yönde ayrıştığını kaydeden Çandır, Temmuz ve Ağustos aylarına ilişkin verilerin de benzer eğilimini koruduğunu söyledi. Çandır, "Buna göre, Antalya'da yıllık olarak kurulan şirket sayısında yüzde 27.2'lik azalışla ülkemiz ortalamasından yaklaşık iki kat fazla azalış olmuştur.

Kapanan şirkette ise kentimizdeki durum yıllık yüzde 47.2 artış varken ülkemizde bunun yaklaşık yarısı kadar bir artış olmuştur. Protestolu senet tutarında kentimizdeki yıllık yüzde 3.26'lık artışa karşılık ülkemizde yüzde 1.73 artış olmuştur. Karşılıksız çek tutarında da kentimizdeki yüzde 3.71'lik artışa karşılık ülkemizde yüzde 2.25 artış olmuştur. Ticaretin öncü göstergelerinden olan ibrazında ödenen çekle işlem hacminde kentimizde yüzde 53 artışa karşılık ülkemizde yüzde 71'lik artış yaşanmıştır. Bu artışlar doğal olarak nominaldır. Yani reel değildir, enflasyonla karşılaştırıldığında ülke geneli için hafif bir reel büyüme söz konusu iken kentimiz için reel anlamda küçülme yaşanmıştır diyebiliriz. Benzer bir durum, kredi dünyasında uzun bir süredir yaşanmaktadır. Yani uzun bir süredir kredi büyümesi, enflasyonun altında seyretmektedir. Ortalama olarak kentimizdeki kredi büyümesi yıllık yüzde 38 civarında iken ülkemizde yüzde 51 civarındadır."

URGE TİCARETİ ARTIRIYOR

Antalya Ticaret Borsası olarak tarımsal ihracat miktarı ve kalitesini artmak için çalıştıklarını söyleyen Başkan Çandır, bu kapsamda Ticaret Bakanlığı destekli Ur-Ge projelerini yürüttüklerini söyledi. Yaş meyve sebze ve kesme çiçek konulu Ur-Ge projelerinin başarılı bir şekilde devam ettiğini kaydeden Çandır, yaş meyve sebze ihracatını geliştirilmesi projesinde yer alan üyelerin Ağustos'ta Norveç ve İsveç'i ziyaret ettiğini, kesme çiçek sektöründeki üyelerin ise Birleşik Krallık'ta ziyaretler gerçekleştirdiğini söyledi. Çandır, "Her zaman söylediğim gibi, üyelerimizin bu önemli ziyaretler ve görüşmeler sonucunda elde ettikleri kazanımların, ticaret ve Ar-Ge faaliyetlerimize olumlu katkılarda bulunmasını diliyorum. Gerçekleştirdiğimiz faaliyetler ve projeler ile üyelerimizin ve sektörlerimizin küresel pazarlarda daha rekabetçi ve güçlü bir konumda olması için çalışmalarımıza devam edeceğiz."

Bu fırsatla önümüzdeki günlerde hasadı başlayacak olan; kesme çiçek, yaş sebze, susam ve zeytin-zeytinyağı sektörlerimizde faaliyet gösteren tüm üreticilerimize, üyelerimize ve ticaret erbabımıza bereketli bir hasat ve bol kazançlı bir sezon diliyorum" diye konuştu.

BORSANIN ÇALIŞMALARI

Her yıl sezon öncesinde zeytin ve zeytinyağı konulu sektörel analiz toplantısı düzenlediklerini anımsatan Başkan Ali Çandır, üyelerin talebi üzerine bu yıl da toplantı düzenleyeceklerini kaydetti.

Çandır, "Geçen yıl hastalıklar, zararlılar, bakım-budama eksiklikleri ve kurak iklim nedeniyle bir önceki yıla kıyasla yüzde 55 düşüşle 38 bin ton zeytin hasadı yapılmış ve 6 bin ton zeytinyağı elde edilmişti. Ancak bu yıl, rekoltede geçtiğimiz yıla oranla yüzde 45-50 civarında artış bekliyoruz. 55 bin ton zeytin hasadı ve yaklaşık 10 bin ton zeytinyağı elde etmeyi öngörüyoruz. Bu fırsatla tüm üyelerimize şimdiden verimli toplantılar diliyorum" dedi.

ATB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Halil Bülül, Yönetim Kurulu Üyeleri Cüneyt Doğan, Hüseyin Simav ve 5'inci Meslek Komitesi üyelerinden oluşan heyetin, Ankara Ticaret Borsası Kırmızı Et Borsası'na teknik inceleme ziyareti gerçekleştirdiğini kaydeden Çandır, "Ziyaret esnasında kırmızı et ticaretine ilişkin işlemler yerinde incelenmiş, tesislerin çalışmaları ve işleyiş hakkında detaylı bilgi alınmıştır. Ziyaretin heyetimiz açısından oldukça faydalı geçtiğini belirtmek isterim. Borsamız heyetine gösterdikleri misafirperverlik için Ankara Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Faik Yavuz nezinde ekibine teşekkür ederim. Sektörlerinin gelişimi için emek sarf eden yönetim kurulu, meclis ve komite üyesi arkadaşlarımı da tebrik ediyorum. Her zaman vurguladığım gibi, meslek komitelerimiz çalışmalarımıza yön veren temel unsurlardır. Yönetim kurulu olarak, Borsamızın mutfağı olarak gördüğümüz meslek komiteleri toplantılarında gündeme gelen sorunların çözümüne yönelik çalışmaya ve takipçisi olmaya devam edeceğiz. Etkin çalışmalarını sürdüren tüm komitelerimize, siz değerli meclis üyelerimize aracılığıyla bir kez daha teşekkür ederim" diye konuştu.

YÖREX DAVETİ

ATB öncülüğünde TOBB'un desteğiyle "Sizin Oralarnı Nesli Meşhur?" sloganıyla 09-13 Ekim tarihlerinde Yöresel Ürünler Fuarı YÖREX'i düzenleyeceklerini ve Anadolu'nun doğusundan batısına, kuzeyinden güneyine yöresel ve coğrafi işaretli tüm zenginliklerimizi 13. kez bir araya getireceklerini belirten Başkan Çandır, "Tüm hemşerilerimizi, çocuklarımızı, gençlerimizi, memleket hasreti çekenler ve kentimize gelen yerli ve yabancı misafirlerimizi, 10.00-20.30 saatleri arasında ANFAŞ Fuar alanında gerçekleştirecek olan 13.YÖREX'e bekliyoruz" dedi.

Meclis'te üyeler sektörleriyle ilgili değerlendirmelerde bulundu.

Antalya Ticaret Borsası

VALİ ŞAHİN VE BAŞKAN BÖCEK'E YÖREX DAVETİ

Antalya Ticaret Borsası (ATB) Başkanı Ali Çandır, Meclis Başkanı Erdoğan Ekinci, Yönetim Kurulu Üyeleri Halil Bülbül, Ragıp Gök ve Cüneyt Doğan ile birlikte Antalya Valisi Hulusi Şahin ve Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Muhittin Böcek'i makamında ziyaret etti, 9-13 Ekim'de ANFAŞ Fuar Merkezi'nde düzenlenecek Yöresel Ürünler Fuarı YÖREX'e davet etti.

ATB Başkanı Ali Çandır, Antalya Valisi Hulusi Şahin'i Yöresel Ürünler Fuarı YÖREX'e davet etti. Çandır, bu yıl 13'üncüsü düzenlenecek YÖREX ile ilgili Vali Şahin'e bilgi verdi. 10 bin metrekare alanda 7 bölgeden yüzlerce yöresel ürünün sergileneceği YÖREX'in Antalya'nın markası haline geldiğini söyleyen Çandır, bu yıl coğrafi işaretli ürün ağırlıklı yöresel ürünlerin ziyaretçiyile buluşturulacağını kaydetti. Çandır, YÖREX'e desteği nedeniyle Vali Şahin'e teşekkür ederken, fuarın açılışına Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır ile TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkloğlu'nun katılımını beklediklerini söyledi.

VALİ TEŞEKKÜR ETTİ

Antalya Valisi Hulusi Şahin, Yöresel Ürünler Fuarı YÖREX'in Antalya'da düzenlenen en önemli fuarlardan biri olduğunu söylerken, hayırlı olmasını diledi. Coğrafi işaretli ürün sayısının ve coğrafi işaretli ürünlere ilginin arttığını belirten Şahin, yöresel ürünlerin ekonomiyi olan katkısına dikkat çekti. YÖREX'in düzenlenmesinde emeği geçenlere teşekkür eden Vali Şahin, Çandır ve ekibine başarılar diledi.

BAŞKAN BÖCEK'TEN HALKA YÖREX DAVETİ

Başkan Ali Çandır beraberindeki heyetle birlikte Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Muhittin Böcek'i de ziyaret ederek YÖREX davetinde bulundu. Çandır, YÖREX'in Türkiye'nin fuarı haline geldiğini belirterek, "Anadolu'nun yüzlerce yöresel ürünü Antalya'da buluşacak" dedi.

Başkan Muhittin Böcek, YÖREX'in tarım ve turizm kenti Antalya'da düzenlenmesinin önemini vurgularken, kent ekonomisine katkısına dikkat çekti. Büyükşehir Belediyesi olarak YÖREX'e desteklediklerini belirten Muhittin Böcek, fuarın daha geniş kitlelere ulaşmasını arzu ettiklerini söyledi.

Başkan Böcek YÖREX'i Antalya'ya kazandıran Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır ve ekibine teşekkür etti. Böcek, "9-13 Ekim tarihlerinde ANFAŞ Fuar Merkezi'nde düzenlenecek olan Yöresel Ürünler Fuarı'na davetlerinden dolayı Ali Çandır'a teşekkür ediyor, tüm hemşehrilerimizi zengin mutfak kültürümüzü keşfetmek için YÖREX'e bekliyorum" dedi.

ATB ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI SEKTÖREL ANALİZ TOPLANTISI DÜZENLEDİ

ATB 4. Meslek Komitesi Üyesi Zafer Tan, Antalya'da bu yıl zeytin rekoltesinde geçen yıla göre yüzde 30 artış beklediğini bildirirken, "Aslında zeytinde rekolte beklentimiz daha yüksekti ancak, iklimsel nedenlerden dolayı geçen yıla göre rekolte artış olmasına karşın, olması gerekenin altında" dedi. Tan, geçen yıl 36 bin ton zeytin üreten Antalya'da bu yıl 55 bin ton civarında zeytin, 10 bin ton da zeytinyağı üretimi beklediklerini söyledi.

Antalya Ticaret Borsası (ATB), zeytin hasadı öncesinde Zeytin ve Zeytinyağı Sektörel Analiz Toplantısı düzenledi. Antalya Ticaret Borsası Başkan Vekili Halil Bülbül başkanlığında yapılan toplantıya, ATB Yönetim Kurulu Üyesi Ragıp Gök, ATB 4. Meslek Komitesi üyeleri ile sektör paydaşları katıldı.

SEKTÖRÜN NABZINI TUTUYORUZ

ATB Başkan Vekili Halil Bülbül, her yıl sezon öncesinde paydaşların katılımıyla zeytin ve zeytinyağı sektörünü değerlendirdiklerini, sektörün nabzını tuttuklarını belirterek, zeytin ve zeytinyağı üretiminde, hasadında ve ticaretinde yaşanan sıkıntıları gündeme aldıklarını ve çözüm önerileri sunduklarını kaydetti.

Toplantı çıktılarından ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla paylaştığını belirten Bülbül, "Antalya zeytin konusunda geçmişte derinlere dayanan bir kent.

Ancak zeytinde hak ettiği yerde değil. Borsa olarak tüm tarım ürünlerinde olduğu gibi zeytin ve zeytinyağı sektörünün gelişmesi ve rekabet şansını yakalayabilmek için çalışıyoruz" dedi. Bülbül, yeni zeytin sezonunun hayırlı olmasını diledi.

Halil Bülbül

ZEYTİNDE REKOLTE GEÇEN YILA GÖRE YÜZDE 30 ARTTI

ATB 4. Meslek Komitesi Üyesi Zafer Tan, geçen yıl 36 bin ton zeytin üreten Antalya'da bu yıl 55 bin ton civarında zeytin, 10 bin ton da zeytinyağı üretimi beklediklerini söylerken, "Antalya'da bu yıl zeytin rekoltesinde geçen yıla göre yüzde 30 artış bekliyoruz" dedi. Bu yıl zeytinde 'var yılı' olmasına rağmen kuraklık, çiçeklenme döneminde çöl tozuna maruz kalınması nedeniyle beklenen ve istenilen verimin bu yıl alınmadığını kaydeden Tan, "Her ne kadar geçen yıla oranla rekolte artış olsa da beklenen rekoltenin altında bir üretim söz konusu" dedi. Tan, genç fidelerde verimin yüksek olduğu, eski ağaçlarda verimin düşük olduğuna dikkat çekti.

Zafer Tan

Tan, zeytinyağı fiyatlarının dünya piyasasında dalgalı olduğunu söylerken, 9.20 Avro olan zeytinyağı fiyatının, 6.50 Avro'ya kadar indiğine dikkat çekti.

Ulu Zeytinyağı Fabrikası sahibi Mustafa Fettahoğlu, İspanya'da zeytinyağı fiyatının düşeceğini söylerken, "Bu durum yağ fiyatını aşağı çekebilir. Tabi konuşmak için erken. Maç oynanınca fiyat belli olacak" dedi. Fiyatların yükselme beklentisinin zeytinciye zarar ettirdiğini kaydeden Fettahoğlu, "Üretici zeytinyağı fiyatı yükselecek diye ürünü elinde bekletiyor. Bu sefer yağı iyi depolamadığı için kalitesi bozuluyor. Bu fiyata yansıyor" dedi.

Mustafa Fettahoğlu

ZEYTİNYAĞINDA OPERATÖR SIKINTISI

Toplantıya katılan sektör temsilcileri, zeytin sıkımında kullanılan makine ve ekipmanların döviz üzerinden temin edildiğini belirtirken, enerji gibi girdilerin de etkisiyle zeytinyağı sıkım maliyetlerinin artacağına dikkat çekti.

Zeytinyağı sıkımında operatör sıkıntısı yaşadıklarını dile getiren katılımcılar, meslek liselerinde bu konuda bölüm açılabilceğini söyledi.

Zeytinyağında markalaşma çalışmalarının yapılması gerektiğini söyleyen katılımcılar, markalaşmayla birlikte zeytin ve zeytinyağının para edeceğini söyledi. Toplantıya katılan sektör temsilcileri, karasu, zeytin ve zeytinyağının üretim maliyetleri, işçilik sıkıntısı ve fiyat politikasını değerlendirdi.

DOMATES

ENDEKS

12

% 9.27

% -47.37

FİYAT

ENDEKS

1729

% 1.73

% 63.40

SEBZE

14

% 34.89

% -48.91

1685

% -2.19

% 55.99

MEYVE

39

% 13.13

% -40.20

1974

% -0.72

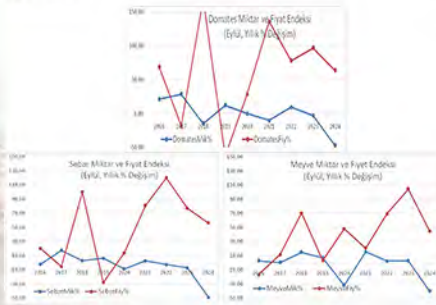
% 44.75

ANTALYA TİCARET BORSASI

EYLÜL AYI HAL ENDEKSİNİ AÇIKLADI

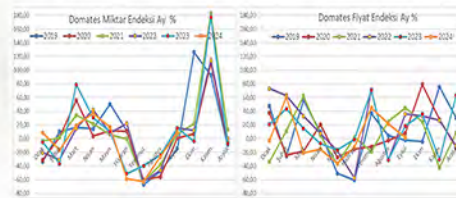
Antalya hallerinde gören domates miktar endeksi yıllık yüzde 47.37 azalırken, fiyat endeksi yüzde 63.40 arttı. Sebze miktar endeksi yıllık yüzde 48.91 azalırken, fiyat endeksi yüzde 55.99 arttı. Meyve miktar endeksi yıllık yüzde 40.20 azalırken, fiyat endeksi yüzde 44.75 arttı.

Antalya hallerinde işlem gören domates, sebze ve meyvelerin işlem miktar ve fiyatlarıyla ilgili endeks değerleri, 2024 Eylül ayında bir önceki aya göre ve geçen yılın aynı ayına göre değişim gösterdi.

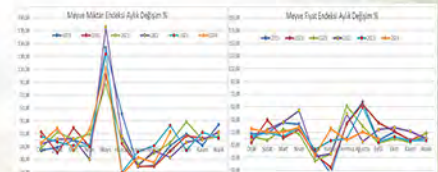
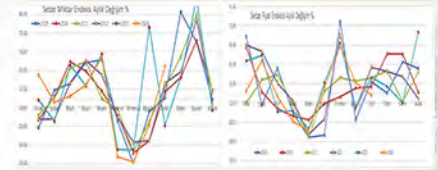

Eylül ayı endeksleri miktarda bir önceki aya göre (aylık) domateste yüzde 9,27, sebzede yüzde 34,89 ve meyvede yüzde 13,13 artarken, miktar endeksleri geçen yılın aynı ayına göre (yıllık) domateste yüzde 47,37, sebzede yüzde 48,91, meyvede ise yüzde 40,20 azaldı. Eylül ayında endekslerdeki yıllık değişimler miktarda domates, sebze ve meyve için 9 yıllık ortalamının rekoru ile altında kalırken, yıllık fiyat endekslerindeki değişimler domates, sebze ve meyve için ortalama üstünde gerçekleşti.

Eylül ayında domates fiyat endeksi yıllık yüzde 63,40 artarken, miktardaki yüzde 47,37'lik düşüş bu yükselişte etkili oldu. Sebze fiyat endeksi yıllık yüzde 55,99 artarken, sebzelerin yıllık miktar endeksinin yüzde 48,91'lik düşüşü fiyat endeksi artışını etkiledi. Meyve fiyat endeksi yıllık yüzde 44,75 artarken, meyvenin yıllık işlem miktarındaki yüzde 40,20'lik düşüş fiyat endeksi artışında etkili oldu. Eylül ayında miktar ve fiyat endekslerindeki aylık değişimler, domates için son 6 yılın ortalama miktar artışı ve fiyatta ise son 9 yılından sonraki en düşük artış olarak tabloya yansdı.

Bir önceki aya göre (aylık) domates işlem miktar endeksi, Eylül ayında yüzde 9,27, işlem fiyat endeksi aylık yüzde 1,73 arttı. Bir önceki aya göre (aylık) sebze işlem miktar endeksi, Eylül ayında yüzde 34,89 artış göstermesine karşılık, işlem fiyat endeksi aylık yüzde 2,19 azaldı. Son 6 yılın Eylül ayları dikkate alındığında sebze miktar endeksinde rekor artış, fiyat endeksinde ise rekor düşüş gerçekleşti.

13. YÖREX'TE GERİ SAYIM BAŞLADI

13. Yöresel Ürünler Fuarı (YÖREX), ANFAŞ Fuar Merkezi'nde 9 Ekim'de 'Sizin Oralarınız Nesi Meşhur' sloganıyla kapılarını açacak.

Antalya Ticaret Borsası (ATB) öncülüğünde TOBB'un desteğiyle ANFAŞ Fuar Merkezi'nde 13'üncüsü düzenlenecek Yöresel Ürünler Fuarı YÖREX'in basın toplantısı ATB Toplantı Salonu'nda yapıldı. ATB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır başkanlığında yapılan toplantıya, ATSO Başkan Yardımcısı Hakan Pakalın, ANFAŞ Yönetim Kurulu Başkanı Ali Bidi, Antalya Gazeteciler Cemiyeti Başkanı İdris Taş, ATB Yönetim Kurulu Üyeleri Cüneyt Doğan ile Ragıp Gök katıldı. Başkan Ali Çandır, 9-13 Ekim tarihlerinde ANFAŞ Fuar Merkezi'nde düzenlenecek olan YÖREX'le ilgili bilgi verdi, Fuara davette bulundu.

COĞRAFI İŞARETLİ ÜRÜN SAYISI 15 KAT ARTTI

YÖREX'in başladığı 2010 yılında Türkiye'de 109 olan coğrafi işaretli ürün sayısının 1639'a çıktığını, 600'e yakın ürünün de tescil aşamasında olduğunu kaydeden Çandır, "Bu arada Türkiye Odalar Borsalar Birliği'miz ve Sayın Başkanımız Rifat Hisarcıklıoğlu'nun özel ilgisiyle Avrupa'da da coğrafi işaret konusunda atığa kalktık.

27 ürünümüz coğrafi işaret tescilini AB'den aldı, 61 ürünümüz de almak için gün sayıyor. İnşallah bu ürünlerimizin de sayısını artıracagız" dedi.

Coğrafi işaret tescillerinin yüzde 40'nın Türkiye'deki odalara, borsalara ait olduğuna dikkat çeken Başkan Çandır, "Avrupa'ya baktığımızda bu daha çok üretici birlikleri ve kooperatifler kanalıyla alınmış. Müthiş bir farkındalık yarattık.

Hemen hemen Anadolu'nun birçok yerinde toplantılar yaptık. Bu konuda insanları farkındalığını geliştirdik. Ve şu anda diyebiliriz ki hemen hemen bütün odalarımız, borsalarımız, yerel yönetimlerimiz, akademik dünyada coğrafi işaretle ilgili çalışmalar yapıyor.

Eksik kaldığımız konu kanunen birtakım eksikliklerimiz var uygulamayla ilgili. Umuyorum onlar da bakanlık tarafından önümüzdeki dönemde hayata geçirilir ki coğrafi işaretle birlikte bunun taklitlerinin önüne geçeriz. Kırıldaki üreticinin hakkını hukukunu koruyarak bir şekilde bu ürünlerin gelecek nesillere aktarılmasını sağlayabiliriz. Burada en önemli unsur coğrafi işaretli ürün üreticilerinin bir miktar sorunu var.

Bizim bundan sonraki en önemli odaklanmamız gereken konulardan bir tanesi üreticilerin birlikte hareket etmesini sağlayacak, onları bir araya getirecek ve birlikte üretim yapıp birlikte satacakları organizasyonları kurma açısında olacak" diye konuştu.

Ali Çandır

ATB Başkanı Ali Çandır, 2008'de ekonomik dalgalanmada ticaretin geliştirilmesi için yöresel ürünler projesini geliştirdiklerini belirterek, yöresel ürünleri ekonomiye kazandırmak, markalaşmasını sağlamak, ekonomik değerini artırmak amacıyla Yöresel Ürünler Fuarı YÖREX adıyla düzenlemeye başladıklarını kaydetti. Fuarla ilgili ilk günden itibaren çok güzel dönüşler aldıklarını, "Sizin oraların nesi meşhur?" sloganıyla ülkenin her noktasına ulaştıklarını anlatan Başkan Çandır, "Karşılaştığımız ürünlerle heyecanımız daha da arttı. YÖREX ile ürünlerin markalaşmasını ve katma değerinin artmasını sağlayan coğrafi işaret tescil belgesine de ağırlık verdik" dedi.

Coğrafi işaret tescil belgesinin ekonomik katkısının yüksek olduğuna vurgulayan Çandır, "Dünyadaki coğrafi işaretler piyasasına baktığımızda 200 milyar dolarlık bir pazardan bahsediyoruz.

Türkiye'nin bu pazardan hak ettiği payı alamadığını düşünüyoruz. Biz farkındalığı artırdık. Şimdi de hedefimiz bu pastadan nasıl pay alırsak diye ona odaklanmak.

2025 yılından itibaren de uluslararası alanlarda yapacağımız etkinliklerle Türkiye'nin bu müthiş zenginliğini dünya tanıtacağız" diye konuştu.

YÖREX'LE YERELDEN ULUSALA

YÖREX'in ardından yöresel ürün satış yerlerinde artış olduğunu belirten Başkan Çandır, "Yöresel ürünler özellikle online pazarlarda çok yoğun şekilde satılıyor. Hemen bütün yerel yönetimler coğrafi işaret ürünlerine sahip çıkarak yerelde marketler açtılar. Üreticileri desteklemeye başladılar. Ve bir şekilde geliştirdiler" dedi.

YÖREX'te Türkiye Odalar Borsalar Birliği'nin katkısıyla büyük market zincirleri ve e-ticaret siteleriyle üreticileri ikili görüşmelerde bir araya getirdiklerini kaydeden Çandır, "Geçen yıl YÖREX'te yaklaşık 140 civarında ikili ticari görüşme oldu. Bunların büyük çoğunluğunda iş bağlantısı sağlandı. Bu da bizi fazlasıyla memnun etti. Çünkü kırsaldaki insanların bu pazarlara, normal koşullarda ulaşma şansı çok zor" dedi.

ÇOCUKLAR YÖRESEL ÜRÜNLERİMİZİ TANISIN

Geçen yıl YÖREX'i 4 günde 355 bin kişinin ziyaret ettiğini anımsatan Başkan Ali Çandır, "Bu yıl 5 gün sürecek YÖREX'e 400 bin ziyaretçi hedefliyoruz. 400 bin ziyaretçi demek bugün yıl boyunca gelen her ziyaretçinin yüzde 25'i demek. Bu binlerce yıllık medeniyetlerin birikimini bizim gelecek nesillere aktarmak gibi sorumluluğumuz var. O nedenle de ben fuara gelecek herkesin çocuklarını getirmesini istiyorum. Çünkü o çocukların bu zenginliğe dokunması, tatması, deneyimlemesi gerekiyor ki gelecek nesillere aktaralım. Belki birkaç ailemize çocukların beslenme çantalarına bize ait olan ürünleri koymalarını sağlayabilirsek hem bunu gelecek nesillere aktarmak hem de kırsaldaki bizim kendi insanımıza iş, aş olma fırsatı yaratırız" diye konuştu. Başkan Çandır, bu yıl YÖREX'te 72 ilden 400 katılımcının yüzlerce yöresel ürünü ziyaretçileri buluşturacağını kaydetti.

ANADOLU ATEŞİ İLE AÇILACAK

YÖREX'in açılışının 9 Ekim Çarşamba günü yapılacağını belirten Başkan Çandır, Anadolu Ateşi'nin açılıştaki gösteri sunacağını bildirdi. Çandır, açılışa Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın katılımını beklediklerini söyledi. Çandır, giriş ücretsiz olan fuarın, her gün 10.00 - 20.30 saatleri arasında gezilebileceğini söyledi.

YÖREX ANTALYA MARKASI

Antalya Ticaret ve Sanayi Odası Başkan Yardımcısı Hakan Pakalın, YÖREX'in Antalya'nın markası haline geldiğini ve ülkenin her yerinde bulunduğunu belirterek, "Fuarların asıl amacı farkındalık oluşturmaktır. İlk günden beri YÖREX'i destekliyoruz."

Onu bir çocuk gibi büyüttük. Biz de ATSO olarak gerekli desteği veriyoruz. Vermeye de devam edeceğiz" dedi.

Seferberlik ilan ettik, YÖREX'in katkısıyla coğrafi işaretli ürün sayımız 1632'ye çıktı. 27 ürünümüz de Avrupa Birliği'nden tescil aldı. Bir çok yöresel ürünümüz ulusal ve uluslararası marketlerin raflarında yerini aldı" dedi. 2025 yılında Avrupa Birliği'nden tescil almış ürünleri YÖREX ile Avrupa'da buluşturmak istediklerini kaydeden Ali Çandır, bu konuda destek beklediklerini anlattı.

YÖREX'İ YAŞATMAMIZ LAZIM

ANFAŞ Yönetim Kurulu Başkanı Ali Bıdı, fuarın gerek kent gerekse ülke açısından önemli bir değer olduğunu vurgulayarak, "YÖREX, Antalya, Türkiye markası. Fuarlar içinde en fazla desteği ATB'ye yapıyoruz. Fuara elimizden geleni yapmaya devam ediyoruz. ANFAŞ dünya markası. Bu fuarı da yaşatmamız lazım. Sadece Antalya değil, tüm Türkiye'yi YÖREX'e davet ediyoruz. Sağlıklı ve markalı ürünleri herkesin tatmasını bekliyoruz" dedi.

BASIN YÖREX'E DESTEK

Antalya Gazeteciler Cemiyeti Başkanı İdris Taş, YÖREX'in Antalya'nın marka değerine değer kattığını ifade ederek, "Biz gazeteciler olarak bu fuarın gönüllü danışma kurulu üyesiyiz. Biz de her zaman kente katma değer katan tüm kurumlara desteğimiz tamdır. Marka değerlerimize sahip çıktığımız gibi bu yıl da 2 milyon ziyaretçinin olması kent adına çok önemli. Dün olduğu gibi, bugün de yarın da Antalya'mız adına bizim son derece önemli bir görevimiz var. Böylesi önemli bir fuara değer katan Ali Çandır başkanımıza ve emeği geçenlere teşekkür ediyoruz" diye konuştu.

TÜRKİYE'NİN EN ÇOK SEVİLEN FUARI

YÖREX KAPILARINI 13. KEZ AÇTI

Türkiye'nin en çok sevilen ve ziyaret edilen fuarı Yöresel Ürünler Fuarı, kapılarını açtı. Fuarın açılışına katılan TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, YÖREX'in, ticari harekete önemli katkı sağladığını belirtirken, "YÖREX'te üreticiler ile perakende zincirlerini, e-ticaret portallarını buluşturuyoruz. Stantlarda iş görüşmeleri yaptırıyoruz" dedi. ATB Başkanı Ali Çandır, YÖREX'in kıyıda köşede kalmış yöresel ürünleri ekonomiye kazandırdığını, YÖREX'in ardından yöresel ürünlerin büyük market raflarına taşındığını söyledi.

Antalya Ticaret Borsası (ATB) öncülüğünde Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) desteğiyle bu yıl 13'üncüsü düzenlenen Yöresel Ürünler Fuarı YÖREX 13. Kez kapılarını açtı. ANFAŞ Fuar Merkezi'nde düzenlenen YÖREX'in açılış törenine Dünya Odalar Federasyonu ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu, Antalya Valisi Hulusi Şahin, Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Muhittin Böcek, ATB Başkanı Ali Çandır, Antalya Milletvekilleri Mevlüt Çavuşoğlu ile Serap Yazıcı Özbudun, Türk Patent ve Marka Kurumu Başkanı Muhammed Zeki Durak, belediye başkanları, oda borsa başkanları, kurum ve kuruluşların temsilcileri katıldı.

YÖREX'i anlatan sinevizyon gösteriminin yapıldığı törende, Anadolu Ateşi Anadolu motiflerinden oluşan dans gösterisi sundu.

Ali Çandır

10 BİN METREKARE ALANDA ANADOLU TURU

Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, 14 bin yıllık geçmişiyle, medeniyetlerin harman olduğu Anadolu'nun, el emeği göz nuru yöresel ve coğrafi işaretli ürünlerini Antalya'da bir araya getirdiklerini belirterek, "YÖREX'te bu yıl 10 bin metrekare alanda, 5 gün boyunca, hep birlikte, tam bir Anadolu şöleni yaşayacağız" dedi.

Ekonomik daralmanın yaşandığı 2009 yılında, ekonomiye can suyu olsun YÖREX'i hayata geçirdiklerini anlatan Çandır, şunları söyledi:

"Okuyup araştırarak, düşünüp çalışarak ve nihayet bir hayal kurarak Yöresel Ürünler Projesi'ne başlamıştık. Projenin bir etabı olan YÖREX'in ilkinde 2010 yılında düzenlemiştik. Parayı icat ederek ekonominin temelini kuran, tekerleği icat ederek teknolojiyi başlatan, devlet arşivlemesini yaparak e-devletin temelini atan, "Olmaya devlet cihanda, bir nefes sıhhat gibi" deyişiyle sağlıklı yaşam ve damak tadında benzersiz çıkır açan atalarımızın, bize emanet ettiği marifetlerini tüm dünyaya fark ettirelim.

Bizler istedik ki; ürünlerimizin hakkını hukukunu koruyalım, ticaretinin gelişmesine, kıyıda köşede kalmış ürünlerimizin gün yüzüne çıkarılmasına, birlikte hareket ederek kırsaldaki ekonominin gelişimine, yerinde istihdamın sağlanmasına, çocuklarımızın emaneti olarak gördüğümüz ürünlerimizin, gelecek nesillere aktarılmasına, katkı sağlayalım ve destek olalım.

Marifetlerimizi ve yöresel ürünlerimizi önce kendi insanımıza, sonra dünyaya tanıtalım. Şimdi gururla söylemem gerekir ki; kırsala, ekonomiye can suyu olan YÖREX hepimizin emeğiyle ulusal bir marka haline geldi."

YÖREX İVME KAZANDIRDI

Yöresel Ürünler Projesi'nin 15'inci yılında, hayallerimizin sadece bir kısmını gerçekleştirebildiklerini kaydeden Çandır, 15 yıl önce 109 adet olan coğrafi işaret tescilli ürün sayısını, 1639'a ulaştı. 27 ürünümüz, Avrupa Birliği'nde tescillendi.

Türkiye'de yöresel ürünlere ilgi arttı. YÖREX'te yapılan ikili ticari görüşmelerde birçok yerel ürün, ekonomiye kazandırdı. Ulusal-uluslararası market raflarında ve e-ticaret sitelerinde yerini aldı.

Görüşmede bulunan her 4 üreticiden 3'ü yıl boyu devam eden ticari bağlantı kurdu. Bu yıl, görüşme sayısının artacağına ve ekonomiye daha fazla katkı sağlayacağına inanıyorum" diye konuştu.

ÜRETTİĞİMİZİ İSTİYORUZ

YURTDIŞINA

PAZARLAMAK

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu'nun "Üretmek yetmiyor, tanıtıcaksın ve pazarlayıcaksın." Sözü'nü anımsatan Başkan Ali Çandır, "Elbette, bizler de ürettiğimiz değerlerimizi yurtdışında tanıtmak ve pazarlamak istiyoruz. Başkanımızın gösterdiği ufuk doğrultusunda coğrafi işaretli ürünlerimizi önümüzdeki yıl yurtdışında tanıtmayı hedefliyoruz" dedi.

YÖREX MEDENİYETLER HARMANI

YÖREX'e gelen ziyaretçinin, yöresel ürünlerin yanı sıra Anadolu insanının güler yüzünü, kardeşliğini, hoşgörüsünü, misafirperverliğini, yaratıcılığını da bulacağını ifade eden Başkan Çandır, şunları söyledi:

"Bir adımda Edirne'den Kars'a, Sinop'tan Hatay'a ulaşacaksınız. Bizi biz yapan ve bizi anlatan bu ürünlerin zenginliğine, derinliğine ve aynı zamanda gelişimine şahit olacaksınız.

Medeniyet birikimlerimizin yuvası olan Anadolu, 'doğunun en batısı, batının da en doğusudur'. Bu topraklardan geçmiş olan tüm medeniyetlerin harmanını YÖREX'te bulacaksınız.

Şüphesiz ki; Lidya da bizim Pamfilya da, Frigya da bizim İyonya da, Urartu da bizim Hitit de, Selçuklu da bizim Osmanlı da. Ve ne büyük gururdur ki, Atatürk'ün kurduğu İlelebet payidar kalacak Türkiye Cumhuriyeti de bizim.

Sizlere keyifli bir Anadolu turu diliyorum."

DESTEK VERENLERE TEŞEKKÜR

YÖREX'i hep birlikte büyüttüklerini vurgulayan Başkan Ali Çandır, "TÜRKPATENT kurumumuz ve kalkınma ajanslarımıza, Valimiz Sayın Hulusi Şahin ve tüm kurum-kuruluşlarımıza, Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Muhittin Böcek ve tüm belediye başkanlarımıza, ilk günden itibaren bizlere destek ve yön veren, YÖREX'i sahiplenen, Türkiye projesi olmasını sağlayan Başkanımız Sayın Rifat Hisarcıklioğlu ve tüm oda-borsa başkanlarımıza, kıymetli basın mensuplarımıza, uzak, yakın demeden fuarımızı şerefliendiren tüm misafirlerimize ve üyelerimize teşekkür ediyorum" diye konuştu.

YÖREX TİCARİ HAREKET SAĞLADI

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu fuarın açılışında yaptığı konuşmada YÖREX'te ülke açısından hayırlı bir işe imza atıldığını söyledi. Anadolu'ya has ürünlerin fuarda buluştuğunu belirten Hisarcıklioğlu, ülke genelindeki yöresel ürünlerin coğrafi işaret almasında oda ve borsaların önemli gayretleri bulunduğunu kaydetti.

Prof. Dr. M. Zeki Durak

DÜNYADA İKİNCİ SİRADA

Türk Patent ve Marka Kurumu Başkanı Prof. Dr. Muhammed Zeki Durak ise şunları söyledi: "Ülkemizde coğrafi işaret korumasının başladığı 1995 yılından itibaren ilk 10 yıllık dönemdeki tescil sayısı 69 iken; bu sayı 2005-2015 yılları arasında 105, 2015- 2023 yılları arasında 1328 olmuştur. Bugün itibarıyla coğrafi işaret tescil sayımız, 1639 sayısına ulaştı. Halen işlemleri devam eden 600 üzerindeki başvurunun da kaliteli bir şekilde tescile ulaşmasıyla bu rakamı iki binin üzerine çıkaracağız. Ülkemiz coğrafi işaret noktasında, Çin'den sonra ikinci sırada."

Rifat Hisarcıklioğlu

Ülke genelindeki ürünlerin yaklaşık yüzde 45'ine oda ve borsalar sayesinde coğrafi işaret tescil belgesi alındığını ifade eden Hisarcıklioğlu, "Para kazanabilmenin yolu markalaşmadan geçiyor, markalaşmanın yolu da patentten. Patent almadan markalaşmak mümkün değil. Türk Patent Kurumuna gideceksin, ürününün patentini yaptıracaksın. İkinci kademe Avrupa Birliği'nde (AB) tescil ettireceksin. Orada biraz gerideyiz, şu ana kadar 27 ürünümüz AB'den coğrafi işaret tescilini aldı, 70 ürünümüz sırada bekliyor." diye konuştu. Hisarcıklioğlu, TOBB olarak ürünlerin AB'de tescil alması konusunda gerekli destekle bulunduklarını dile getirdi.

YÖREX'in, ticari harekete de önemli katkı sağladığını vurgulayan Hisarcıklioğlu, "YÖREX'te üreticiler ile perakende zincirlerini, e-ticaret portallarını buluşturuyoruz. Stantlarda iş görüşmeleri yapıyoruz." dedi.

VALİ İLE BELEDİYE BAŞKANI DA KATILDI

Antalya Valisi Hulusi Şahin, Anadolu'da yıllardan yapılan ürünlerin ticari değerinin artırılması için markalaşmanın önemini anlattı.

Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Muhittin Böcek, yöresel ürünleri markalaştıran, üreticilere katma değer sağlayan YÖREX'i tüm imkanlarıyla desteklediklerini kaydetti.

Antalya Milletvekili Mevlüt Çavuşoğlu ise 13 yıldır büyük emekle düzenlenen YÖREX'in ülke genelinde tanınan bir fuar haline geldiğini ifade etti.

Antalya Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Yusuf Hacısüleyman, YÖREX'in, yerel üreticilerin ulusal ve uluslararası arenaya tanıtmak, yerel kalkınmaya katkı sağlayan önemli bir etkinlik olduğunu belirtti.

HİSARCIKLIOĞLU'DAN BAŞKAN ÇANDIR'A TEŞEKKÜR PLAKETİ

Konuşmaların ardından TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu, 13 yıldır YÖREX'in düzenlenmesine öncülük eden ATB Başkanı Ali Çandır'a teşekkür plaketi takdim etti. Ardından Avrupa Birliği'nden Coğrafi İşaret Tescili alan Ayaş Ziraat Odası, Kahramanmaraş Ticaret Borsası Edremit Ticaret Odası, Safranbolu Esnaf Sanatkarlar Odası, Aydın Ticaret Borsası, Araban Kaymakamlığı, Osmaniye Ticaret Borsası, S.S. Köy Koop. Bursa Bölge Birliği, Hüyük İlçe Tarım Müdürlüğü, Söke Ticaret Borsası temsilcilerine plaket takdim edildi.

Açılış törenini ardından protokol üyeleri stantları ziyaret etti.

BORSADAN
EYLÜL-EKİM 2024

YÖREX'E ZİYARETÇİ AKINI

13. Yöresel Ürünler Fuarı YÖREX'i ilk gün 64 bin 215 kişi ziyaret etti. Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, 14 bin yıllık Anadolu'nun yöresel ürünlerini 13'üncü kez Antalya'da buluşturdıklarını belirtirken, YÖREX'e ilginin yoğunluğuna dikkat çekti. Çandır, fuarın açılışının da yapıldığı ilk gün YÖREX'e 64 bin 215 ziyaretçinin geldiğini kaydetti.

BİLEÇİK

Ürünler: Kuru Zeytin ve Kuru Zeytin Yağı

ÇORUM

Ürünler: Çorumlu Zeytin ve Çorumlu Zeytin Yağı

YÖREX HERKESİ KUCAKLIYOR

Türkiye'nin 7 bölgesinden yüzlerce yöresel ve coğrafi işaretli ürünü YÖREX'te ziyaretçileri buluşturdıklarını belirten Çandır, "YÖREX'e ilgi her geçen yıl artıyor. Bu fuar mayaya tuttu. İnsanımızın atalarına ait yöresel ürünleri görmek, dokunmak, tatmak için YÖREX'e gelmesi memnuniyet verici. YÖREX herkesi kucaklıyor" dedi.

İKİLİ TİCARİ GÖRÜŞMELERE İLGİ YOĞUN

YÖREX'te, yerel üreticilerle büyük market zincirleri ve -e ticaret sitelerinin buluştuğu ikili görüşmelerin devam ettiğini söylerken, TOBB'un organizasyonu ile yapılan ikili görüşmelere talebin yoğun olduğunu söyledi.

Çocuklar Fuarı Çok Sevdi

Anadolu'nun yüzlerce yöresel ürününü ANFAŞ Fuar Merkezi'nde ziyaretçileri buluşturan YÖREX, çocukları yöresel ürünlerle buluşturdu. YÖREX'e gelen çocuklar, 7 bölgeden gelen yöresel ürünleri tanırken, birbirinden farklı yöresel lezzetleri tattı.

Aksu Milli Eğitim Müdürü Cahit Öztürk, ilçede eğitim gören öğrencilerle ve öğretmenlerle birlikte YÖREX'i ziyaret etti. İlköğretim ve lise öğrencilerinin bulunduğu öğrenci grubu stantları tek tek ziyaret ederken, yöresel lezzetlerin tadına baktı.

Konyaaltı Bedriye Bileydi İlköğretim Okulu öğrencileri de öğretmenleri Nurten Yurtkulu eşliğinde Yöresel Ürünler Fuarı YÖREX'i gezerken, yüzlerce ürünün bulunduğu stantlarda yöresel ürünleri tanıma fırsatı buldu. El işi ürünlere yoğun ilgi gösteren çocuklar, sucuktan fındığa, incirden yöresel reçellere kadar bir çok ürünün tadına baktı. Stantlarda çocuklara çeşitli hediyeler armağan edildi.

ÇOCUKLAR YÖRESEL ÜRÜNLERİ TANIMALI

Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, YÖREX'te özellikle çocuklarla yöresel ürünleri bir araya getirmek istediklerini belirterek, "Yöresel ürünler bizlere gelecek nesillere bırakalım diye bizlere emanet.

YÖREX de yeni nesille geleneksel ürünlerin buluşması için çok önemli bir organizasyon. Geleneklerimiz geleceğe aktarılsın diye çocuklarımızı YÖREX'e bekliyoruz.

Anneler, YÖREX'e gelirken mutlaka çocuklarıyla birlikte gelsinler" diye konuştu. Çandır, çocuklarla tek tek sohbet ederken, "Bize ait ürünleri tüketelim" dedi.

YÖREX'E 5 GÜNDE 328 BİN ZİYARETÇİ

Antalya Ticaret Borsası (ATB) öncülüğünde Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) desteğiyle bu yıl 13'üncüsü ANFAŞ Fuar Merkezi'nde düzenlenen Yöresel Ürünler Fuarı YÖREX'i 5 günde 328 bin 859 kişi ziyaret etti.

"Sizin oraların nesi meşhur?" sloganıyla 7 bölgeden 400 katılımcının yüzlerce yöresel ürününü sergilediği 13. YÖREX 9-13 Ekim tarihlerinde ANFAŞ Fuar Merkezi'nde ziyaretçiyle buluştu. Açılışını Dünya Odalar Federasyonu TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu'nun yaptığı Fuar, yoğun ilgi gördü. Türkiye'nin en çok sevilen fuarı olan YÖREX'i sadece birinci gününde 64 bin 215 kişi ziyaret etti. 5 gün süren 13. YÖREX'i 328 bin 859 kişi ziyaret etti. YÖREX'te Mersin'in cezeryesinden Denizli buldan bezine, Hatay künefesinden Afyonkarahisar sucuğuna, Tokat basmasından Hakkari balına yüzlerce ürün ziyaretçiyle buluştu.

DOLU DOLU 5 GÜN

YÖREX'te TOBB'un organizasyonu ile ulusal ve uluslararası büyük market zincirleri ve -e ticaret siteleri yerel üreticilerle ikili görüşmeler gerçekleştirdi. İkili görüşmelerde bir çok ticari anlaşma sağlandı. YÖREX'e çok sayıda öğrenci katılırken, çocukların da yöresel ürünlere ilgisi yoğun oldu.

DÜNYA TANIMALI

Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, 13. YÖREX'i büyük coşkuyla tamamladıklarını söyledi.

Çandır, 14 bin yıllık Anadolu'nun yöresel ürünlerini 13'üncü kez ziyaretçileri buluşturmanın mutluluğunu yaşadıklarını kaydetti. Ali Çandır, önümüzdeki yıllarda coğrafi işaretli ürünleri yurtdışında tanıtmaya odaklanacaklarını bildirirken, "Anadolu'nun müthiş yöresel ürün zenginliğini dünyaya tanıtmak istiyoruz" dedi.

BAŞKAN ÇANDIR'DAN TEŞEKKÜR

Başkanı Ali Çandır, Yöresel Ürünler Projesi'ne başından beri destek veren TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu'na teşekkür ederken, "13. kez

YÖREX'in açılışını yapan, bizleri hiç bir zaman yalnız bırakmayan, destek olan iş dünyamızın lideri Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Dünya Ticaret Odaları Federasyonu Başkanımız Sayın Rifat Hisarcıklioğlu'na sonsuz teşekkür ediyorum.

Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Muhtetin Böcek ve tüm ilçe belediye başkanlarımıza, Valimiz Sayın Hulusi Şahin ve tüm kurum ve kuruluşlarımıza, oda borsalarımıza, TÜRKPATENT kurumumuz ve kalkınma ajanslarımıza, ziyaretçilerimize teşekkür ediyorum. YÖREX'i birlikte büyüttük" dedi.

ANTALYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ YÖREX'TE

Anadolu'dan gelen binlerce yöresel ürünün ziyaretçilerle buluştuğu Antalya Ticaret Borsası (ATB) ev sahipliğinde bu yıl 13'ncüsü düzenlenen YÖREX Fuarı'nda Antalya Büyükşehir Belediyesi de yerini alarak standı ile fuara renk kattı.

KADIN KOOPERATİFLERİNE TANITIM DESTEĞİ

ANFAŞ Fuar Merkezi'nde düzenlenen Yöresel Ürünler Fuarı'nda Antalya'nın coğrafi işaretli ürünlerinin tanıtımını yapan Büyükşehir Belediyesi, standında Kadın İlgücü Geliştirme Programı dahilinde işbirliği yaptığı kadın kooperatiflerine de yer verdi.

Büyükşehir Belediyesi'nin YÖREX'teki standında ürünlerini sergileme, tanıtmaya ve pazarlama imkanı bulan kadın kooperatiflerine kendi el emeği ürünlerini satarak kazanç elde etme imkanı sağlandı.

EV TARHANASI İKRAMI

Büyükşehir Belediyesi'nin fuarda yer alan standında el emeğiyle üretilen ev tarhanası ve erişte pişirilerek hem ziyaretçilere tattırıldı hem de evlerinde pişirilmesi için ikram edildi.

KONYAALTI BELEDİYESİ YÖREX'TE

Konyaaltı Belediyesi kentin zengin kültürünü yaşatmayı amaçlayan Yöresel Ürünler Fuarı'nda (YÖREX) stand açtı. Konyaaltı Belediye Başkanı Cem Kotan katılımcılara meşhur Çandır fasulyesinden yapılan kuru fasulye ikramında bulundu.

Antalya Ticaret Borsası (ATB) ev sahipliğinde bu yıl 13'ncüsü düzenlenen YÖREX'te Konyaaltı Belediyesi de stand açarak bölgeye has yöresel ürünleri ve lezzetleri sergiledi. Standta Çandır fasulyesi, doyan patıcanı, Çakırlar'da yetişen mandalina, limon ve nar ziyaretçilere ikram edildi.

Konyaaltı Belediye Başkanı Cem Kotan, standta gelen ziyaretçilerle sohbet etti ve Çandır fasulyesi ikram etti. 13 yıldır bu etkinliği gerçekleştiren ATB Başkanı Ali Çandır'a teşekkürlerini ileten Başkan Kotan, YÖREX'in, yöresel ürünlerin tanıtımı açısından Antalya'nın en önemli fuarlarından biri olduğunu kaydetti.

KONYAALTI

BELEDİYESİ

Kepez Belediyesi, Türkiye'nin en önemli ulusal fuarlarından biri olan Yöresel Ürünler Fuarı YÖREX'te yerini aldı. Kepez Vakfı iş birliğiyle Kepez Ekmek Tesisi'nde üretilen 9 yöresel ve 32 çeşit glütensiz ürün, fuarda ziyaretçilerin beğenisine sunuldu.

Kepez Belediyesi, Anadolu'nun el emeği göz nuru yöresel ve coğrafi işaretli ürünlerini Antalya'da bir araya getiren YÖREX'te yerini aldı. Kepez Belediyesi, Kepez Vakfı iş birliğiyle Kepez Ekmek Tesisi'nde üretilen 9 yöresel, 32 çeşit glütensiz ürünü fuarda tanıtıma sundu. YÖREX'te dünyanın dört bir yanına kesme çiçek ihracatı yapan Altınova'nın tanıtımı da gerçekleştirildi.

Kepez Belediyesi, standın peyzajında Altınova'nın kesme çiçeklerini kullanarak bölgenin çiçekçilik potansiyelini ziyaretçilere sergiledi. Ayrıca, Kepez Belediyesi standında, Antalya Down Sendromlular Derneği tarafından üretilen el emeği göz nuru ürünler de sergilenerek, satışa sunuldu. Antalya Down Sendromlular Derneği'nin özel bireylerin el becerilerini geliştirmek, aile ekonomilerine katkı sunmak amacıyla 'Sevgi Atölyesi'nde üretilen ürünler fuar ziyaretçileri tarafından büyük ilgi gördü.

Muratpaşa Belediyesi, 13. Yöresel Ürünler Fuarı YÖREX'te kadın emeğiyle üretilen çeşitli ürünleri ziyaretçilerle buluşturdu.

ANFAŞ Fuar Merkezi'nde düzenlenen fuarda, Muratpaşa Belediyesi'nin kadın emeğini desteklemek amacıyla Prof. Dr. Erdal İnönü Kent Parkı'nda hizmete açtığı 'Kadın Kooperatifleri Ürün Satış Mağazası'nın ürünleri sergilendi.

Kadın Kooperatifleri'nin el emeği ürünleri arasında ise erişte, reçel, pekmez, tarhana, sirke ve hediyeelik eşyalar yer aldı. Başkan Uysal, emekçi kadınlarla bir araya geldiği standta kooperatif temsilcileriyle hatıra fotoğrafı çekti.

MURATPAŞA BELEDİYESİ
KADIN KOOPERATİFLERİ
SATIŞ MAĞAZASI

MURATPAŞA BELEDİYESİ
ANTALYA

DÜNYADA 733 MİLYON İNSAN AÇ

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Türkiye Temsilci Yardımcısı Dr. Ayşegül Selişik, dünyada gıda üretiminde sıkıntı olmadığını, dağılımında sıkıntı olduğunu söyledi. Selişik, 733 milyon insanın aç olduğunu bildirirken, "2.8 milyar insan sağlıklı beslenemiyor. Her yıl, 600 milyon insan kontamine gıda tüketimi nedeniyle hastalanıyor ve 420 bin kişi hayatını kaybediyor. Yaklaşık 890 milyon yetişkin obezite ile yaşıyor" dedi.

Antalya Ticaret Borsası (ATB) ile Antalya Tarım Konseyi (ATAK) işbirliğinde Dünya Gıda Günü öncesinde "Ulaşılabilir, Güvenilir ve Sürdürülebilir Gıda Paneli" düzenledi. ATB Basın Danışmanı Vahide Yanık moderatörlüğünde düzenlenen panele, Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Türkiye Temsilci Yardımcısı Ayşegül Selişik, Antalya Tarım ve Orman Müdür Yardımcısı Asım Karabulut, Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mustafa Erkan, TMMOB Gıda Mühendisleri Odası Antalya Şube Başkanı Ali Manavoğlu katıldı. Panelde, güvenilir ve sürdürülebilir gıdaya ulaşım için neler yapılması gerektiği anlatıldı.

Vahide Yanık

Moderatör Vahide Yanık, Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) kuruluş tarihi olan 16 Ekim'in Dünya Gıda Günü olarak kutlandığını belirterek, gıdanın son dönemin en önemli konularından biri olduğunu, bu nedenle gıdayı konuşmak için panelde bir araya geldiklerini kaydetti.

DÜNYADA 2.8 MİLYAR İNSAN SAĞLIKLI BESLENEMİYOR

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Türkiye Temsilci Yardımcısı Ayşegül Selişik, dünyada gıda üretiminin arttığını ancak gıda fiyatlarının da arttığını belirtti. Dünyadaki çatışmalar, küresel iklim değişikliğinin gıda üretimi ve lojistiğini etkilediğini belirten Selişik, "Gıda hakkı bütün insanlar için olması gereken bir hak.

Hepimizin günlük olarak en doğru şekilde beslenmesi gerekiyor. Sadece karbonhidrat değil bedenimizin sağlıklı olabilmesi için proteine de dengeli bir şekilde ulaşmamız gerekiyor. Yani sadece doymamız değil, beslenmemiz de gerekiyor" dedi.

Ayşegül Selişik

Selişik, FAO'nun Eylül ayı raporuna göre dünyada 733 milyon insanın aç olduğunu bildirirken, "Diğer yandan 2.8 milyar insan sağlıklı beslenemiyor. Gıdaya ulaşıyor ama ulaştığı besin sağlıklı değil. Her yıl, 600 milyon insan kontamine gıda tüketimi nedeniyle hastalanıyor ve 420 bin kişi hayatını kaybediyor.

Yaklaşık 890 milyon yetişkin obezite ile yaşıyor. Güvenilir olmayan gıdalardan dolayı yaşanan ölümlerin yüzde 30'unu 5 yaşın altındaki çocuklar oluşturuyor" diye konuştu.

DÜNYADA DA GIDA FİYATLARI ARTIŞTA

Dünyada yeterli gıda üretiminin olduğunu ancak adil paylaşılmadığını vurgulayan Selişik, gıda fiyatlarının yüksekliğini de işaret etti. FAO'nun Eylül raporuna göre dünyada gıda fiyatlarının 18 ayın en hızlı artışını kaydettiğini belirten Ayşegül Selişik, "Eylül ayında gıda fiyatları Ağustos ayına göre yüzde 3 oranında artmış" dedi.

Türkiye'nin her alanda zengin, biyolojik çeşitliliği olan bir ülke olduğunu kaydeden Selişik ancak son dönemde tarım nüfusunun yaşlandığını ve gençlerin tarıma ilgi göstermediğine dikkat çekti. Selişik, bunun gıda üretimini olumsuz etkileyeceğini, tarımda istihdamı artırmaya yönelik politikalar yürütülmesi gerektiğini kaydetti.

1.4 MİLYAR TON GIDAYI İSRAF EDİYORUZ

Antalya Tarım ve Orman Müdür Yardımcısı Asım Karabulut, tarımsal üretim olmazsa gıdanın olmayacağını belirtti. Dünyada 8 milyar insan olduğunu, Birleşmiş Milletler istatistiklerine göre dünyada 4 milyar ton gıda üretildiğini belirten Karabulut, "Yani bir milyar insan için yarım milyar tonluk gıda düşüyor.

Ama baktığımızda 730 milyondan fazla insan aç. Rakamlara göre yaklaşık 1.4 milyar ton gıdayı israf ediyoruz. Gıda güvenliğini konuşacaksa israftan başlamamız gerekiyor" dedi.

Asım Karabulut

Ama baktığımızda 730 milyondan fazla insan aç. Rakamlara göre yaklaşık 1.4 milyar ton gıdayı israf ediyoruz. Gıda güvenliğini konuşacaksa israftan başlamamız gerekiyor" dedi.

Karabulut, gıda israfı ve denetimi konusunda yaptıkları çalışmaları anlattı. Karabulut, turizm kenti Antalya'da gıda denetimlerini de sıkı bir şekilde yaptıklarını belirterek, "Çünkü buradaki en ufak bir sorun bütün dünyada ses getirir. Biz hem kendi insanımız hem misafirlerimizin için denetimlerimizi daha sıkı gerçekleştiriyoruz" dedi.

DÜNYAYI BESLEMELİK İÇİN DAHA FAZLA ÜRETMEYİZ

Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mustafa Erkan, son 30 yılda tarım topraklarının betonlaşma ve çeşitli nedenlerle yüzde 15 oranında azaldığını belirterek, "Tüm bu azalmaya rağmen son 30 yılda dünyadaki meyve ve sebze sektöründe yüzde 60 artış oldu.

Bunun nedeni tarımın ıslah çalışmalarıyla, bilimsel metodlarla geliştirilmesindendir" dedi. Gıdada kayıp ve israfın önlenmesi için alınması gereken önlemleri anlatan Erkan, "Gelişmiş ülkeler gıdayı daha fazla israf ediyor. Çünkü kolay ulaşabiliyor, gereğinden fazla alıyor, atıyor. Afrika'ya bakın orada kayıp oranları yüksek ama israf oranı sıfır. Gıdaya ulaşamadığı için gıdanın değeri çok iyi biliniyor" dedi.

Dünyadaki 8 milyar insanın 2.2 milyar ton meyve ve sebzeyi tükettiğini, 2050'de dünya nüfusunun 9.5 milyara ulaşılacağını tahmin edildiğini belirten Erkan, "Bu nüfusu besleyebilmek için bizim şu anki gıda arzını en az yüzde 30-40 arttırmamız gerekiyor."

Mustafa Erkan

Moderatör Vahide Yanık, Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) kuruluş tarihi olan 16 Ekim'in Dünya Gıda Günü olarak kutlandığını belirterek, gıdanın son dönemin en önemli konularından biri olduğunu, bu nedenle gıdayı konuşmak için panelde bir araya geldiklerini kaydetti.

DÜNYADA 2.8 MİLYAR İNSAN SAĞLIKLI BESLENEMİYOR

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Türkiye Temsilci Yardımcısı Ayşegül Selişik, dünyada gıda üretiminin arttığını ancak gıda fiyatlarının da arttığını belirtti. Dünyadaki çatışmalar, küresel iklim değişikliğinin gıda üretimi ve lojistiğini etkilediğini belirten Selişik, "Gıda hakkı bütün insanlar için olması gereken bir hak."

Hepimizin günlük olarak en doğru şekilde beslenmesi gerekiyor. Sadece karbonhidrat değil bedenimizin sağlıklı olabilmesi için proteine de dengeli bir şekilde ulaşmamız gerekiyor. Yani sadece doymamız değil, beslenmemiz de gerekiyor" dedi.

Yani 20 yıl içerisinde daha fazla üretmemiz gerekiyor. Ama önümüzde global ısınma var, iklim krizi var, kentleşmeyle birlikte topraklarımızın azalma riski var. En önemlisi de toprakların verimsizleşmesi ya da çoraklaşması sorunlarıyla karşı karşıyayız. Peki tüm bu sorunlara rağmen biz nasıl güvenilir gıdaya ulaşacağız? Burada ziraat fakülteleri ve ziraat mühendisleri aktif rol oynayacak. Daha çok üretmek için bilgiyi, teknolojiyi kullanacağız. O zaman bizim çok daha donanımlı ziraat mühendisleri yetiştirmemiz gerekiyor. Teknolojiyi kullanarak üretmemizi arttırmamız gerekiyor" diye konuştu.

GÜVENLİ GIDA İÇİN GIDA OKUR YAZARLIĞI

TMMOB Gıda Mühendisleri Odası Antalya Şube Başkanı Ali Manavoğlu, beslenmenin anne karnından başladığını belirterek, dengeli ve sağlıklı beslenmenin önemini vurguladı. Gıda fiyatlarının artmasının taktit ve taşıdığı ürün sayısının da artışına neden olduğunu söyleyen Manavoğlu, gıda ürünlerinin denetiminin önemini vurguladı.

Bakanlığın taktit ve taşıdığı gıda ürünlerini açıklamasının toplum sağlığı için önemli olduğunu söyleyen Manavoğlu, gıda maddelerindeki kimyasal tespitlerinin de yayınlanmasını istedi. Manavoğlu, güvenilir gıdaya ulaşmada tüketiciye de görevler düştüğünü belirterek, gıda okur yazarlığının yaygınlaşması gerektiğini söyledi.

Ali Manavoğlu

Ama baktığımızda 730 milyondan fazla insan aç. Rakamlara göre yaklaşık 1.4 milyar ton gıdayı israf ediyoruz. Gıda güvenliğini konuşacaksa israftan başlamamız gerekiyor" dedi.

Manavoğlu, güvenilir gıdaya ulaşmada tüketiciye de görevler düştüğünü belirterek, gıda okur yazarlığının yaygınlaşması gerektiğini söyledi. Manavoğlu, "Tüketici bir ürünü almak istediğinde önce o ürünün etiketine bakmalı, içeriğinde neler var, son tüketim tarihi gibi ürüne dair bütün bilgileri kontrol edip öyle almalı."

Akıllı ambalajlar var, barkodu okutduğunuzda ürünün üretiminden rafa gelinceye kadarki yol haritasını size bildiriyor.

Tüketici bunları kullanmalı, alışveriş yaparken yanılmamalı" dedi. Manavoğlu, gıda mühendisi istihdam edemeyecek ölçekteki küçük gıda işletmelerinin, teknik ve hijyen konusunda destek alabilmeleri amacıyla, TMMOB Gıda Mühendisleri Odası tarafından Tarım ve Orman Bakanlığı'na önerilen "Yetkilendirilmiş Gıda Danışmanı" sisteminin hayata geçirilmesini istedi.

**ANTALYA
TARIM
KONSEYİ**

ANTALYA TİCARET BORSASI

EKİM MECLİSİ TOPLANDI

Antalya Ticaret Borsası (ATB) Ekim ayı Meclis Toplantısı, Meclis Başkanı Erdoğan Ekinci başkanlığında ATB Toplantı Salonu'nda yapıldı. Yönetimin bir aylık çalışmasıyla ilgili yönetimin bilgilendirildiği toplantıda ATB Başkanı Ali Çandır, tarım, ekonomi ve kente ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Antalya Ticaret Borsası

BORSADAN

EYLÜL-EKİM 2024

TERÖRÜ LANETLEDİ

Başkan Çandır konuşmasına TUSAŞ'a yapılan terör saldırısını kinayarak ve lanetleyerek başladı. Çandır, şunları söyledi:

"İnsanlık tarihi boyunca pek çok barbarlık türü görüldü ve yaşandı. Her biri insanlığın ayrı bir utanç kaynağı olarak tarihe geçti. Hedef gözetmeksizin sivil ve masum insanların katledildiği en ağır, en rezil barbarlık örneği, terörist eylemleridir.

Ali Çandır

Neden ve kimden geldiğine bakılmaksızın, aması, fakatı, lakini olmadan aşağılanacak terörist eylemler, son 40 yıldır ülkemizi hiç terk etmedi. 40 Yıldır ülkemize uygulanan bu barbarlık, bizleri daha çok birbirimize bağladı ve asla muasır medeniyetler düzeyine ulaşma çabamızdan bizi geri çevirmedi. TUSAŞ'a yapılan terörist saldırı 5 canımızı aldı. Bu barbarlığa binlerce canımızı verdik. Tüm şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyor, bir kez daha terörü lanetliyorum."

Başkan Çandır, Türkiye Cumhuriyeti'nin 101. Yılı'nı kutlarken, "Önderimiz Atatürk'ün hakimiyet-i milliye diye tarif edip kurduğu cumhuriyetimizi ve kendine düşmanları bile besleyen tek rejim olan demokrasimizi, bu barbarlığa asla teslim etmeyeceğiz. İkinci yüzyılımızı ve nice yüzyıllarımızı hep birlikte Türkiye Cumhuriyeti olarak yaşayacağız. Buna olan inancım tamdır. Cumhuriyetimizin 101. yılı hepimize kutlu olsun" dedi.

ŞİRKETLER KAPANİYOR

Çandır, konuşmasında ekonomiyle ilgili değerlendirmelerde bulundu. 2024 yılının ilk üç çeyreğinin herkes için zorlu geçtiğini, bir taraftan hızla sıkılaşan para politikası uygulamaları, diğer taraftan durdurulamayan maliyet artışlarının iş dünyasını sık boğaz ettiğini kaydeden Çandır, iç ve dış pazar koşullarının giderek daralmasının da ek zorlukları beraberinde getirdiğini söyledi. Çandır, zorluklara dayanamayan şirketlerin kapandığını kaydederken, "Yıl boyunca giderek ağırlaşan bu zorluklara dayanamayan işletmelerimizin kapanma hızları görülmedik düzeyde artmıştır. Sizlerle her ay paylaştığım güncel kurulan/kapanan şirket sayılarının eğiliminde sürekli bozulmalar yaşanmaktadır. Fakat bizim açımızdan daha dikkat çekici durum, kentimizdeki eğilimin yıl başından beri ülkemiz genelinden olumsuz ayrışmasıdır. Örneğin geçtiğimiz ay, yıllıklandırılmış verilerle kurulan şirket, kentimizde yüzde 26 azalırken ülke genelinde yüzde 13 azalmıştır. Kapanan şirket ise kentimizde yüzde 46 artarken ülke genelinde yüzde 23 artmıştır. Dikkat ederseniz Antalya, kurulan/kapanan şirket hareketliliğinde ülkemizin iki kat gerisinde kalmıştır" değerlendirmesinde bulundu.

ANTALYA EKONOMİSİ GERİDE

Ülke genelinde yüzde 176 artan protestolu senet tutarının Antalya'da yüzde 304 arttığına dikkat çeken Çandır, şunları kaydetti:

"Karşılıksız çek tutarı kentimizde yüzde 372, ülkemizde yüzde 225 artmıştır. İş dünyamızın öncü göstergelerinden biri olan çek ile işlem hacmi ise yine yıllıklandırılmış verilerle ülkemizdeki yüzde 71'lik artışa karşılık Antalya'da yüzde 53 artabilmiştir.

Yani ticaretin parasal yönüyle ilgili göstergelerde de kentimiz, ülke ortalamasının yaklaşık yüzde 50 gerisinde seyretmektedir. Bir diğer öncü gösterge olan kredi kullanımı ise yine yıllıklandırılmış verilerle, ticari krediler ülkemizde yüzde 29 ve kentimizde yüzde 37 artmıştır.

Tarım kredileri ise kentimizde yüzde 33, ülke genelinde ise yüzde 51 artmıştır. Burada örneklediğim iş dünyası parasal verileri yani çek ile işlem hacmi ve kullandırılan krediler resmi enflasyon kadar bile artmamıştır.

Diğer bir deyişle reel büyüme yaşanmamıştır. Özellikle kentimizdeki iş dünyası ve ekonomik aktivite, ülkemiz genelinin oldukça gerisinde seyretmektedir.

Bu durum yıl başından beri benzer bir eğilim göstermektedir. Bu nispi yavaş gidişatı sizlerle uzun bir süredir paylaşmaktayım. Antalya'mız geçmişti itibarıyla genellikle ülkemiz ortalamasından hızlı büyümeye alışıktır. Bu genel eğilime yeniden kavuşmalıyız.

BORSA
NOMİ

Ancak uygulamalar Antalya için zorlayıcı olmaya devam etmektedir. Nitekim yıllıklandırılmış ihracat verileri de yılbaşından bu yana nispi olarak ülkemiz genelinden yavaş gerçekleşmiştir. Açıklanan son veriler de bu durumu teyit etmektedir.

Toplam ihracat, kentimiz ve ülkemiz için yüzde 2.3 artarken tarım ve gıda ürünleri ihracatı kentimizde değişmemiş, ülkemiz genelinde ise yüzde 3.8 artmıştır. Yaş meyve sebze durum daha olumsuzdur. Ülkemizdeki yüzde 5'lik artış karşılık kentimizde yüzde 5.5 azalış yaşanmıştır. Önümüzdeki aylarda turizmdeki hareketliliğin azalmasıyla kentimiz ekonomisinin nispi olumsuz ayrışması, daha da belirgin hale gelme riskini taşımaktadır.

Hepimiz, önümüzdeki genel sıkılaşma politikalarına ve bunların kentimize olan nispi yüksek olumsuz yansımalarına daha fazla odaklanmalıyız."

Başkan Çandır, Borsa'nın çalışmalarıyla ilgili de üyelere bilgi verdi. 16 Ekim Dünya Gıda Günü kapsamında Antalya Tarım Konseyi işbirliğinde Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Türkiye Temsilciliği, Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Antalya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ve Gıda Mühendisleri Odası Antalya Şubesi'nin katkılarıyla panel düzenlediklerini anımsatan Çandır, panelde ulaşılabilir, güvenilir ve sürdürülebilir gıdaya erişim, artan gıda fiyatlarının etkileri, israf ile tarımsal nüfusun yaşlanması ve gençlerin tarıma ilgi göstermemesinin gündeme geldiğini kaydetti.

GENÇLERİ TARIMA YÖNLENDİRECEK ÖNERİLER

Tarım sektörünün, son dönemde hızlı bir biçimde iş gücünün azalması ve çalışanların yaş ortalamasının 58'e yükselmesi gibi yapısal sorunlarla karşı karşıya olduğunu vurgulayan Çandır, iş gücü sorununun Antalya ve benzeri kentlerde, emeğe dayalı tarımsal üretim alanlarında kayıplara neden olduğunu ifade etti. TÜİK verilerine göre 2023 yılında yaşlı nüfusun yüzde 57,7'sinin, genç nüfusun ise yüzde 13,6'sının tarımda çalıştığını belirten Çandır, "Gençler tarıma yönelmek yerine tarım dışı alanları tercih etmektedir. Sektörün içinde bulunduğu bu sorunu aşabilmesi için tarımda, çalışmayı, üretmeyi, girişimci olmayı ve kırdı yaşamı cazip hale getirecek kamu politikalarına ihtiyaç vardır. Aksi halde toplumsal sürdürülebilirliğimiz ciddi zarar görecek" dedi.

Başkan Ali Çandır, genç nüfusu tarıma yönlendirmek için önerilerde bulunurken, "Tarımda mesleki eğitim sonrası iş garantisinden girişim teşviklerine, özel finansman ve ücret desteklerinden askerlik süresi muafiyetine ve sektöre özel bir sosyal güvenlik modeli geliştirilmesi gibi ortak akılla oluşturulacak planlama ve stratejilere ihtiyaç vardır" dedi.

Yabancı uyruklu ve geçici koruma kapsamındaki işçilerin çalışma izinlerinde karşılaşılan süre ve mevzuat kapsamlı sorunların da tarım için sıkıntı yarattığını söyleyen Çandır, "Önerimiz çalışma izinlerinin sektörel bazda verilmesi, çalışma izinleri için verilen sürelerin uzatılması ve izin alımlarının kolaylaştırılmasıdır.

İlgili yasal düzenlemelerin yapılması için taleplerimizi TOBB'da düzenlenen toplantılarda hem Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımız hem de İç İşleri Bakanımız ile paylaştık. Geçtiğimiz günlerde Antalya'yı ziyaret eden Tarım ve Orman Bakan Yardımcısı'na da ilet-tik.

Beklentimiz sorunlarımızın kısa sürede çözüme kavuşturulmasıdır" diye konuştu.

KORKTUĞUMUZ GÜNLER GELİYOR

Meclis konuşmasında iklim değişikliği ve su yetersizliğine de dikkat çeken Ali Çandır, "Üzülerek ifade ediyorum ki korktuğumuz günlerin gelmekte olduğunu görüyoruz" dedi.

Bu yıl iklim değişikliği, zamansız ve yetersiz yağışlar kaynaklı Antalya genelinde arpa-buğday verim ve kalitesinde ciddi düşüş yaşandığını bildiren Çandır, "Hasat edilen mahsulün büyük kısmı da yemlik olarak değerlendiriliyor.

Ayrıca önümüzdeki üretim dönemi için yayladaki ilçelerimizde kuraklık nedeniyle buğday ekimlerinde gecikmeler yaşanmakta ve girdi maliyetlerindeki artış üretim iştahını azaltmaktadır. Bu nedenle hububat üreticileri, mısır, meyve ve sebze üretimine yönelmekte ya da arazilerini nadasa bırakmaktadır" dedi.

Antalya Ticaret Borsası

Antalya Ticaret Borsası

Susam üretiminde de iklim değişikliği ve işçi gücüne erişim nedeniyle azalma gözlemlendiğini bildiren Ali Çandır, "Susamın şu an kilogram fiyatı 110 TL, yerfistiğinin kilogramı ise 25 TL seviyelerinde işlem görmektedir. Üreticiler, mevcut fiyatları düşük buldukları için depolama yoluna giderek fiyat artışı bekliyorlar. Üreticinin mahsulünün hak ettiği değeri bulmadığını düşünmesi ileriki yıllar için tıpkı arpa ve buğdayda olduğu gibi üretim istahsızlığı yaratıyor" dedi.

Yaşanan işgücüne erişim zorluğu ve yüksek işçilik maliyetleri nedeniyle pamuğa yönelemeyen üreticinin çareyi mısır üretmekte, avokado bahçesi kurmakta ya da örtüaltı üretime geçmekte aradığını ifade eden "Çandır, Toplu üretim planlaması yapılması ve desteklerin zamanında ödenmesi çözüm önerilerinin başında gelmektedir. Tarım ve Orman Bakanlığı, stratejik ürünleri kapsayan bir adım attı, çalışmalara başladı. Ancak uygulama henüz başlamadı ve destekler hala zamanında ödenmiyor. Geç yapılan destek ödemeleri ise üreticiyi motive etmekte yetersiz kalıyor" dedi.

Antalya'nın zeytin rekoltesinde bu yıl yüzde 45 artış beklendiğini, 55 bin ton zeytin ve 10 bin ton zeytinyağı rekoltesi tahmin edildiğini söyleyen Çandır, iklim değişikliğinden kaynaklı istenilen yağışların görülmemesi nedeniyle sofralık olarak değerlendirilecek zeytinlerin kalibresinde sorun yaşandığını vurguladı. Çandır, "Bu yıl İspanya'daki üretimin artacağı tahmini nedeniyle yağ fiyatlarında kayda değer bir artış beklenmiyor" dedi.

Nar hasadının yüzde 80 tamamlandığını, kilogram fiyatı 20-25 TL seviyesinde olan narın fiyatının güneş yanığı ve çatlamaya bağlı 8-10 TL seviyesine kadar gerilediğini kaydeden Çandır, armut hasadının bu yıl kalite bakımından iyi düzeyde olduğu, elma üretiminin ve kalitesinin ise iklim koşullarına bağlı olarak ciddi oranda gerilediğini bildirdi.

Çandır, "Her zaman ifade ettiğim gibi meslek komitelerimiz Borsamızın mutfağı konumundadır. Komite üyelerimizin paylaşımları ile sektörün nabzını tutuyor ve birliğimiz aracılığıyla ilgili kurumlara ileterek çözüm için çalışıyoruz. Bu fırsatla meslek komitesi üyesi arkadaşlarıma teşekkür ediyorum" dedi.

ANTALYA'NIN TAŞINA TOPRAĞINA SAHİP ÇIKMAK BOYNUMUZUN BORCU

Antalya'nın bir taraftan iklim değişikliği ve su kaynaklı sorunlarla boğuşurken, diğer yandan güneş enerji santrali (GES) ve hidroelektrik santrali (HES) projeleri, taş ve maden ocaklarının kent gündemini meşgul ettiğini belirten Çandır, şunları söyledi:

"Oysa ki Antalya'yı Antalya yapan tarihi, doğası, taşı, toprağı ve iklimidir. Bizler GES, HES, taş ve maden ocakları konusunda tümünden reddedici değiliz.

Merkezden kağıt üzerinde ve uzaktan algılamayla verilmiş izinlerin yerelde yarattığı tahribat ve tepkilerin yansımalarını sürekli yaşıyoruz. Bu yöntemin mutlaka yereldeki taraflarla ve paydaşlarla etkili bir düzeyde değerlendirmesinden sonra harekete geçilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Çünkü doğaya verdiğimiz tahribata değip değmediğine bakmamız gerekir.

Dağlarımızın delik deşik edilmesine, tarımsal potansiyelimizin yok edilmesine, havamızın bozulmasına ve sularımızın zarar görmesine gönlümüz razı değil. Bugünün ihtiyaçları için gelecek nesillere tükenmiş bir şehir devretmeye hakkımız yok. Dolayısıyla kentimiz ve ülkemiz bütçesine gelir sağlayan ve hatta döviz kazandıran bu alanlarda izin verilen ya da verilecek olan her türlü faaliyetin olumsuz etkileri de iyi hesap edilmelidir. Bu kentin havasına, suyuna, taşına, toprağına, tarihine ve doğasına sahip çıkmak hepimizin boyunun borcudur."

YÖREX TEŞEKKÜRÜ

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) desteğiyle Yöresel Ürünler Fuarı YÖREX'i 13'üncü kez düzenlediklerini belirten Çandır, "Fuarımıza Antalya Valimiz, çevre illerin valileri, Antalya Büyükşehir Belediye Başkanımız, milletvekillerimiz, TOBB Başkanımız, oda ve borsa başkanlarımız ile çeşitli kurum ve kuruluşların temsilcileri katıldı.

YÖREX'te TOBB standında market zincirleri, e-ticaret platformları, yerel üreticiler, kooperatifler ve ticaret firmaları yüz yüze görüşme imkânı buldu; bu bağlantılar fuarın en güzel kazanımlarından biri oldu.

YÖREX'in gerçekleşmesinde emeği geçen sizlere, tüm danışma kurulu üyelerimize, çalışma arkadaşlarımıza ve basın mensuplarına teşekkür ediyorum" dedi.

Başkan Çandır, Cumhuriyet Bayramı'nı kutlarken, "Büyük önder Mustafa Kemal Atatürk ve aziz şehitlerimizi rahmetle, minnetle, saygıyla anıyorum" dedi.

Başkan Çandır, Başkan Yardımcısı Halil Bülbül'ün babası Süleyman Bülbül'ün vefatından duyduğu üzüntüyü dile getirirken, "Halil kardeşim ve kederli ailesine baş sağlığı, merhum Süleyman Amca'mıza Allah'tan rahmet diliyorum. Mekânı cennet olsun" dedi. Çandır, 6. Meslek Komitesi Başkanı Ertan Altundağ'ın eşi Emel Altundağ'ın vefatından duyduğu üzüntüyü dile getirirken, "Emel Hanım'a Allah'tan rahmet, Ertan kardeşime, ailesine ve sevenlerine baş sağlığı diliyorum. Mekânı cennet olsun" dedi.

Meclis'te üyeler, sektörleriyle ilgili değerlendirmelerde bulundu.

SOFRALIK ZEYTİNİ SICAK VURDU

Kuraklık nedeniyle geçen yıl yaşanan üretim sıkıntısının ardından bu yıl rekor artış beklenen zeytin, sıcak ve yağış yetersizliğinden irileşmedi, dalında buruştu. 1 kilogramdaki adet sayısını ifade eden 'kalibre' artışı sorunu dolayısıyla sofralık zeytin üretiminde rekor artış bekleniyor.

Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, "Gerekli yağmur almadığı için kalibrasyonda sorun var. Bu yıl sofralık zeytinde sıkıntı ihtimali yüksek" dedi.

Türkiye'de zeytin ağacı sayısı her geçen yıl artış göstererek 20 yılda 99 milyondan 201 milyon 770 bine ulaştı.

Zeytin ağacı varlığındaki artış üretime de yansdı. Toplam zeytin üretimi 2021 yılında 1 milyon 738 bin 680 ton iken 2022'de 2 milyon 976 bin 654 ton oldu. Sofralık zeytin üretimi 2021'de 555 bin 853 ton, 2022'de 735 bin 678 bin ton; zeytinyağı üretimi ise 2021'de 235 bin 727 ton, 2022'de 421 bin 717 ton olarak gerçekleşti.

Kuraklık nedeniyle 2023'te zeytin üretiminde sıkıntı yaşandı. Geçen yıl 1 milyon 520 bin ton zeytin üretiminin 490 bin tonu sofralık zeytin olarak gerçekleşti, 422 bin ton zeytinyağı üretimi yapıldı.

İRİLEŞMEYİNCE ZEYTİN KALİBRESİ ARTTI

Zeytin üretiminde bu yıl, geçen yıla göre rekor artış bekleniyor. Rekor artışına rağmen sıcak hava ve yetersiz yağış nedeniyle sofralık zeytin irileşmediği için kalibrasyonu arttı. Dalında buruşan, büyümemeyen, 1 kilogramdaki adet sayısı artan zeytinin, yağlık zeytin olarak kullanılacak olmasından sofralık zeytin üretiminde sıkıntı bekleniyor. Sofralık zeytinin azlığından dolayı fiyatında artış öngörüldü.

'ARZ- TALEP NEDENİYLE FİYATLARA YANSIYABİLİR'

Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, "Türkiye genelinde birçok ilde zeytin üretiminde artış olduğunu gözlemliyoruz. İklim değişikliğinden kaynaklı zeytinin kalitesinde sorun var. Gerekli yağmur almadığı için kalibrasyonda sorun var. Bu yıl sofralık zeytinde sıkıntı ihtimali yüksek. Ürünler olgunlaşmadığı için yeterli kalibrasyona ulaşmadı. Arz- talep nedeniyle fiyatlara yansiyabilir" diye konuştu.

'ZEYTİNYAĞI FİYATINDA ARTIŞ BEKLEMİYORUZ'

Zeytinyağı fiyatlarında artış beklenmediğini anlatan Çandır, "Avrupa'da yaklaşık 9,5 avroya yükselen zeytinyağı fiyatı bu yıl 6,5 avro. İspanya'da geçen yıl üretim olmadığı için fiyat yükselmisti. Sektörün en büyük endişesi fiyatın 5 avroya düşmesi. Bu yıl zeytinyağında Türkiye'de fiyat artışı beklemiyoruz" dedi.

ANTALYA'DA 55 BİN TON ÜRETİM BEKLENİYOR

Antalya'daki zeytin üretimine ilişkin bilgi veren Ali Çandır, "Antalya'da geçen yıla göre üretimde yüzde 45 artış var. Türkiye genelinde de artış var. Antalya'da artışa rağmen olması gereken rakamlara ulaşabileceğimizi sanmıyorum. Antalya'da geçen yıl 38 bin ton zeytin toplandı, bu yıl 55 tona ulaşmayı, geçen yıl 6 bin ton zeytinyağı üretiminin 10 bin tona ulaşmasını öngörüyoruz." dedi.

'TAVŞAN YÜREĞİ ZEYTİNİ ANTALYA'YA ÖZGÜ'

Antalya'ya özgü 'tavşan yüreği' ile 'beylik' türü zeytinin üretimini anlatan Çandır, tavşan yüreği zeytinyağına coğrafi işaret belgesi almak için çalışma yaptıklarını söyledi. Ali Çandır, şöyle konuştu:

"Tavşan yüreği zeytinini Antalya'ya özgü. Çekirdeği tavşan yüreğine benzediği için bu ismi aldı. Antalya Ticaret Borsası olarak coğrafi işaretini aldık. Zeytinciliğin yaygınlaştığı dönemde bölgemize dışarıdan değişik çeşitlerde fidanlar geldiği için tavşan yüreği oranımız az. Tavşan yüreği zeytinin bölgemizde artması için çalışma yapıyoruz. Bölgemize ait beylik türü zeytinin yaygınlaşması için çaba sarf ediyoruz. Önümüzdeki günlerde tavşan yüreği zeytinyağı için coğrafi işaret alacağız. Tavşan yüreği zeytinyağı, içeriğindeki polifenol oranıyla kanserojen etkiyi azaltıcı etkisiyle ilaç niyetine kullanılacak yağ olacak. Bu çalışmalarla ilgili farklı üniversitelerden raporlarımızı bekliyoruz."

KAYNAK: DHA

DOMATES

MİKTAR
ENDEKS AYLIK DEĞİŞİM YILLIK DEĞİŞİM

20 ▲ % 70.54 ▼ % -6.5

FİYAT
ENDEKS AYLIK DEĞİŞİM YILLIK DEĞİŞİM

2866 ▲ % 65.72 ▲ % 98.85

SEBZE

24 ▲ % 64.33 ▼ % -31.49

2481 ▲ % 47.29 ▲ % 114.48

MEYVE

48 ▲ % 25.70 ▼ % -10.96

2258 ▲ % 14.36 ▲ % 61.05

ANTALYA TİCARET BORSASI

EKİM AYI HAL ENDEKSİNİ AÇIKLADI

Antalya hallerinde görülen domates miktar endeksi yıllık yüzde 6.5 azalırken, fiyat endeksi yüzde 98.75 arttı. Sebze miktar endeksi yıllık yüzde 31.49 azalırken, fiyat endeksi yüzde 114.48 arttı. Meyve miktar endeksi yıllık yüzde 10.96 azalırken, fiyat endeksi yüzde 61.05 arttı.

Antalya hallerinde işlem gören domates, sebze ve meyvelerin işlem miktar ve fiyatlarıyla ilgili endeks değerleri, 2024 Ekim ayında bir önceki aya göre ve geçen yılın aynı ayına göre değişim gösterdi.

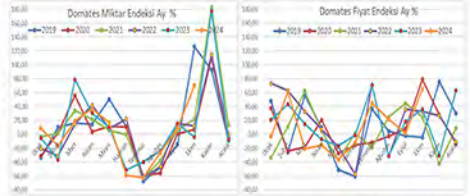

Ekim ayında miktar endeksleri, domates 20, sebze 24 ve meyvede 48, fiyat endeksleri ise domatesten 2866, sebzede 2481 ve meyvede 2258 olarak gerçekleşti.

Ekim ayı endeksleri miktarda bir önceki aya göre (aylık) domatesten yüzde 70.54, sebzede yüzde 64.33 ve meyvede ise yüzde 25.70 artarken, miktar endeksleri geçen yılın aynı ayına göre (yıllık) domatesten yüzde -6.5, sebzede yüzde -31.49 ve meyvede ise yüzde -10.96 azaldı.

Ekim ayında endekslerdeki yıllık değişimler, miktarda domates için ortalama, sebze ve meyve için ise 9 yıllık ortalama altında kaldı.

Yıllık fiyat endekslerindeki değişimler ise domates, sebze ve meyve için ortalama üstünde gerçekleşti.

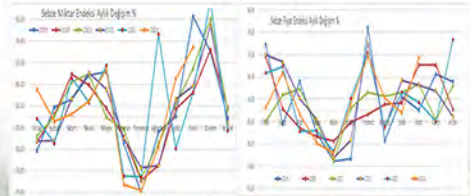

Ekim ayında domates fiyat endeksi yıllık yüzde 98.85 artarken, miktardaki yüzde -6.5'lik düşüş bu yükselişte etkili oldu.

Sebze fiyat endeksi yıllık yüzde 114.48 artarken, sebzelerin yıllık miktar endeksindeki yüzde -31.49'luk düşüş fiyat endeksi artışını etkiledi.

Meyve fiyat endeksi yıllık yüzde 61.05 artarken meyvenin yıllık işlem miktarındaki yüzde -10.96'lık düşüş fiyat endeksi artışında etkili oldu.

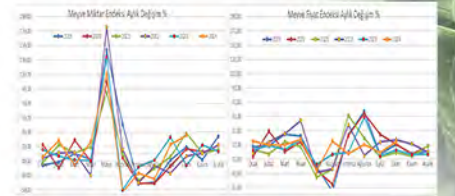
Ekim ayında miktar ve fiyat endekslerindeki aylık değişimler, domates için son 6 yılın 2019 yılından sonraki rekor miktar artışı, fiyatta ise 2020 yılından sonraki en yüksek artış olarak gerçekleşti.

Bir önceki aya göre (aylık) domates işlem miktar endeksi, Ekim ayında yüzde 70.54 artarken, işlem fiyat endeksi de aylık yüzde 65.72 artış gösterdi.

Bir önceki aya göre (aylık) sebze işlem miktar endeksi, Ekim ayında yüzde 64.33 artış göstermesine karşılık işlem fiyat endeksi aylık yüzde 47.29'lık artış gösterdi.

Son 6 yılın Ekim ayları dikkate alındığında sebze miktar endeksinde 2019 yılından sonraki rekor artış, fiyat endeksinde ise rekor artış oldu.

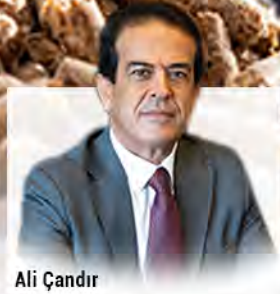

Bir önceki aya göre (aylık) meyve işlem miktar endeksi, Ekim ayında yüzde 25.70 artarken, işlem fiyat endeksi yüzde 14.36 arttı.

Son 6 yılın Ekim ayları dikkate alındığında aylık değişimler, meyve miktar endeksinde 2021 yılı ile birlikte en yüksek artış, fiyat endeksinde ise ortalama artış olarak gerçekleşti.

TARIM GİRDİ MALİYETLERİ AĞUSTOS'TA DÜŞTÜ

Antalya Ticaret Borsası (ATB) ve Antalya Tarım Konseyi (ATAK) Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, Tarım-GFE'nin Ağustos ayında aylık yüzde 1.39, yıllık yüzde 33.25 ilan edildiğini belirtirken, "Ağustos ayı için açıklanan tarımsal girdi maliyetleri aylıkta ve yıllıkta 2021 yılından sonraki en düşük Ağustos verileri olmuştur" dedi.

Ali Çandır

Antalya Ticaret Borsası (ATB) ve Antalya Tarım Konseyi (ATAK) Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, Türkiye İstatistik Kurumu'nun açıkladığı Ağustos ayı Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi'ni (Tarım-GFE) değerlendirdi.

Tarım-GFE'nin Ağustos ayında aylık yüzde 1.39 ilan edildiğini belirten Çandır, "Bu rakam, endeksin ölçülmeye başladığı 2015 yılından itibaren Ağustos ayları ortalamasının (2.00) yaklaşık yüzde 30 altında olmuştur.

Uzun bir aradan sonra ilk defa ortalamanın altında bir aylık tarımsal girdi fiyat endeksi düşüşü ilan edilmiştir" dedi. Tarım-GFE'nin Ağustos ayında yıllık yüzde 33.25 ilan edildiğini kaydeden Çandır, "Bu yıllık rakam, son 9 yılın Ağustos ayları ortalamasına (34.51) oldukça yakındır. TÜİK tarafından Ağustos ayı için açıklanan tarımsal girdi maliyetleri aylıkta ve yıllıkta 2021 yılından sonraki en düşük Ağustos verileri olmuştur" değerlendirmesinde bulundu.

ENERJİ MALİYETİ AYLIKTA DÜŞTÜ

Ağustos ayı Tarım-GFE'nin alt kalemlerine bakıldığında, tarımda kullanılan mal ve hizmetlerin fiyatlarında aylıkta yüzde 0.99 ve yıllıkta ise yüzde 30.90'lık artış olduğunu belirten Çandır, "Ağustos ayları itibarıyla aylıkta ve yıllıkta 2020 yılından bu yana en düşük Ağustos ayı verileri ilan edilmiştir" dedi.

Tohumda aylık yüzde 4.62, enerjide yüzde -1.11, gübrede yüzde 2.06, ilaçta yüzde 1.81, veteriner hizmetlerinde yüzde 2.64, yemde yüzde 0.48 ve diğer kalemlerde ise yüzde 1.27 aylık değişimler olduğunu belirten Çandır, Ağustos ayındaki yıllık değişimlere bakıldığında tohumda yüzde 57.94, enerjide yüzde 26.68, gübrede yüzde 9.27, ilaçta yüzde 23.07, veteriner hizmetlerinde yüzde 74.09, yemde yüzde 26.65 ve diğer kalemlerde ise yüzde 67.83 artış olduğunu kaydetti.

Çandır, tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmetlerin fiyatlarında aylık yüzde 3.75 ve yıllık yüzde 48.51'lik artışa dikkat çekti. Çandır, şu değerlendirmede bulundu:

"Ağustos ayında Tarım-GFE alt kalemlerindeki değişimler, yılbaşından bu yana derece derece düşüş eğilimi gösterirken Ağustos ayında bu düşüş, hız kazanmıştır. Bu düşüşte en ciddi olan, enerji kalemindeki aylık yüzde -1.11'lik düşüş olmuştur. Yıllıkta ise uzun bir aradan sonra ilk defa tek haneye düşen gübre kalemi dikkat çekmiştir.

Yıllık yüzde 9.27'lik enflasyonla ilk tek haneli kalem olma özelliği ortaya çıkmıştır. Çoğu kalemden manşet enflasyonun altında rakamlar ilan edilirken veterinerlik kaleminin yüzde 74.09'luk ve diğer kaleminin yüzde 67.83'lük enflasyonları yüksek seyredişleri ile dikkat çekmiştir."

TÜİK tarafından Ağustos ayı tarımsal üretici fiyat endeksi Tarım-ÜFE'nin aylık 10 yıllık Ağustos ortalamasının (-0.23) altında yüzde -1.56 ilan edildiğini belirten Çandır, yıllıkta ise yüzde 32.10 ile 10 yıllık ortalamasının (25.25) yüzde 30 üzerinde ilan edildiğini belirtti. Çandır, "Tarımsal faaliyetlerde bulunanlar açısından son bir yıllık eğilim, genel olarak üretici aleyhine seyretmiştir.

Ancak Mayıs, Haziran aylarında bu aleyhte eğilim yerini üretici lehine çevirmişken Ağustos ayındaki aylık artış, yeniden üretici aleyhine dönmüştür. Yıllık girdi maliyetleri artışı nispi olarak üretici fiyatları artışının altında seyretmiştir.

Yani üretici, Ağustos ayında aylıkta ciddi zarar görürken yıllıkta ise nispi bir avantaj yakalamıştır. Hem aylıkta hem de yıllıkta üretici fiyatlarının nispi olarak tarımsal girdi fiyatlarından ciddi bir yükseklikte seyretmesi sürdürülebilirlik bakımından önem taşımaktadır" dedi.

İMALAT MALİYETİ TARIMDAN YÜKSEK

Yurtiçi ve yurtdışı üretici enflasyonlarının tarım sektörünü dolaylı olarak etkilediğini belirten Ali Çandır, yurtdışı üretici enflasyonu YD-ÜFE'nin Ağustos'ta aylık yüzde 2.95, yıllık yüzde 28.67 arttığını kaydetti.

Yurtiçi üretici enflasyonu Yİ-ÜFE'nin Ağustos'ta aylık yüzde 1.68 ve yıllık yüzde 35.75 ilan edildiğini söyleyen Çandır, üretici düzeyindeki gıda kaleminin aylık yüzde 0.66 ve yıllık yüzde 48.43 arttığını dikkat çekti. Çandır, "Bu durum, Ağustos ayında da tarıma dayalı imalat sanayiindeki enflasyonun, tarımdan daha yüksek seyrettiğini göstermektedir" dedi.

Ağustos ayında üretici kesimdeki bu enflasyonlara karşılık tüketici enflasyon TÜFE'de aylık yüzde 2.47, yıllık yüzde 51.97 artış ilan edildiğini belirten Başkan Çandır, "Son 10 yıllık Ağustos ayı ortalamalarının aylıkta yüzde 0.94 ve yıllıkta ise yüzde 16.48 olduğu hatırlanırsa manşet enflasyonların hala ne kadar yüksek seyrettiği daha iyi anlaşılır" dedi. Çandır, tüketici taraftaki gıda enflasyonunun Ağustos ayında aylık yüzde -1.10 ve yıllık yüzde 44.88 ilan edildiğini belirtirken, işlenmemiş gıda enflasyonunun Ağustos'ta aylık yüzde -4.89 ve yıllık yüzde 41.75 açıklandığını kaydetti.

Çandır, "Yaş meyve sebze enflasyonu ise aylık yüzde -10 ve yıllık 28.93 ilan edilmişti. Tüketici taraftaki bu rakamlar, üreticilerin maruz kaldığı enflasyonun üzerinde bir tüketici enflasyonu olduğunu gösteriyor" dedi.

ANTALYA TİCARET BORSASI EKİM AYI MESLEK KOMİTELERİ KARAR VE GÖRÜŞLERİ

1. Meslek Komitesi (Hububat ve Mamülleri Meslek Komitesi)

- İklim değişikliği ve su sorununa bağlı olarak bu yıl arpa ve buğday verim ve kalitesinde gerileme yaşandığı, hasat edilen mahsulün ağırlıklı olarak yemlik olarak değerlendirildiği, buğday ekimlerinde yayladaki ilçelerimizde kuraklık dolayısıyla ekim döneminde geçen yıllara oranla gecikmeler yaşandığı, tohum ve gübre başta olmak üzere artan girdi maliyetleri nedeniyle üretim istahında azalmalar görüldüğü ve hububat üreticisinin ikame olarak mısır, meyve ve sebze üretimine yöneldiği ya da arazilerini nadasa bıraktığı veya işlemekten vazgeçtiği,
- Susam üretiminin azaldığı ve 110 TL/kg düzeyinde fiyatlandığı, yer fıstığının ise 25 TL/kg düzeyinde fiyatlandığı, müstahsilin mevcut fiyatları düşük olması nedeniyle depolayarak fiyat artışları beklediği, kent dışı tüccarların Manavgat, Serik ve Aksu ilçelerimizden kırıcı rekabet ile mal alımında bulunduğu, bu durumun ilimiz ticaret erbabının işlerine olumsuz yansıdığı ve piyasada suni bir artışa neden olduğu, susam ve fıstık üretiminin azalmasında en temel nedenin işçiye erişim ve yevmiye fiyatlarının aşırı yükselmesi olduğu, bu nedenle üreticinin mısır üretimine yoğunlaştığı, buğday ithalatına getirilen sınırlama nedeniyle un ihracatında gerileme yaşandığı ve bu durumun ülkemizin döviz geliri kaybına yol açtığı, iç piyasaya yönelen sanayiciler arasında kırıcı bir rekabete neden olduğu, ekmek üretimi için gerekli olan un miktarının geçtiğimiz yıllarda maliyetin yarısını oluştururken yaşanan rekabet nedeniyle un fiyatının sabit kalmasının, elektrik, kira ve işçilik gibi diğer maliyetlerin artmasıyla birlikte üçte birine gerilediği,
- Borsamız öncülüğünde düzenlenen 13. YÖREX Fuarı konularında değerlendirmede bulunmuşlardır.

2. Meslek Komitesi (Çeşitli Mallar Meslek Komitesi)

- Mısır fiyatlarında gerileme yaşanması nedeniyle hasadın yavaşladığı,
- Saman fiyatlarının elde bulunan stok fazlalığı ve besiciliğin gerilemesine bağlı olarak, 2023 yılı Ocak ayı düzeyinde, 2-2,5 TL/kg'den işlem görüldüğü,
- İklim değişikliği ve su yetersizliği sorunlarının tarımsal üretim üzerindeki olumsuz etkileri ile Korkuteli ilçesi sulama takviminde yaşanan sorunlara bağlı olarak elma kalitesinin düştüğü ve bu nedenle elmaların ağırlıklı olarak meyve suyu fabrikalarına satıldığı,
- Manavgat, Serik ve Aksu ilçelerine kent dışından gelen tüccarların kırıcı rekabetle mal alımında bulundukları, bu durumun ilimiz ticaret erbabının işlerine olumsuz yansıdığı ve piyasada suni bir artışa neden olduğu konularında değerlendirmede bulunmuşlardır.

ANTALYA TİCARET BORSASI EKİM AYI MESLEK KOMİTELERİ KARAR VE GÖRÜŞLERİ

3. Meslek Komitesi (Taze Meyve ve Sebzeçiler Meslek Komitesi)

- Sebze analiz işlemlerinde yaşanan aynı ürün-farklı analiz sonuçları ve kamu-özel analiz ücretleri farklılığı sorunlarının devam ettiği,
- Nar hasadının %80 oranında tamamlanmasıyla kilogram fiyatının 20-25 TL seviyesinden güneş yanıklığı ve çatlamaya bağlı olarak 8-10 TL seviyesine gerilediği,
- Antalya Toptancı Hal Kompleksi'nde işlem gören ürün miktarının geçmiş yılların çok gerisinde olduğu ve bu durumun hal piyasasında derinliği düşürdüğü,
- Uluslararası pazarlar ile ülke piyasaları konularında değerlendirmede bulunmuşlardır.

Hal Yasası kapsamına giren konularla ilgili kurum ve kuruluşların katılımıyla çalışma yapılmasının yönetim kuruluna arz edilmesine karar verilmiştir

4. Meslek Komitesi (Belirli Bir Mala Tahsis Edilmemiş Gıdaların Ticaretini Yapanlar Meslek Komitesi)

- Kentimiz zeytin rekoltesinin %45 düzeyinde bir artış ile 55 bin ton zeytin ve 10 bin ton zeytinyağı düzeyinde tahmin edildiği, ancak iklim değişikliğinden kaynaklı istenilen yağışların görülmemesi nedeniyle sofralık olarak değerlendirilecek zeytinlerde buruşukluk ve kalibre sorunu yaşandığı,
- Korkuteli ilçesinde armut hasadının bu yıl kalite bakımından iyi düzeyde olduğu, elma üretiminin ve kalitesinin ise iklim koşullarına bağlı olarak ciddi oranda gerilediği,
- Süt fiyatlarının artan maliyetler ve uygulanan cezalar nedeniyle kooperatifleri ve üreticiyi memnun etmediği, üretici ve kooperatiflerden süt alan fabrikalar tarafından yem alım zorunluluğuna bu ay peynir alım zorunluluğunun eklendiği,
- Turizm sektörünün süt ve süt ürünleri tedarikinin artan maliyetler nedeniyle otellerin kısıtlı alım ve düşük maliyetli ürünleri tercih etmesine bağlı olarak geçtiğimiz yıl ile hemen hemen aynı seviyede kaldığı, diğer illerden yapılan mal tedarikinin geçen yıla oranla arttığı ve bu durumun ticaretlerine etkileri,
- Kamu kurumlarının yerel firmalardan ürün tedarik etmek yerine merkezi ihale ile tüm ürünlerin tek elden tedarik edilmesinin satışlarını olumsuz etkilediği konularında değerlendirmede bulunmuşlardır.

ANTALYA TİCARET BORSASI EKİM AYI MESLEK KOMİTELERİ KARAR VE GÖRÜŞLERİ

5. Meslek Komitesi (Canlı Hayvan ve Et Ticareti Meslek Komitesi)

Meslek komitesi üyeleri; et fiyatlarının durgun bir seyir izlediği, alım gücünün azalmasına bağlı olarak talebin gerilediği ve turizmin et talebinin azaldığı hususlarında sektörel değerlendirmede bulunmuşlardır. 19-20 Eylül 2024 tarihinde Ankara Ticaret Borsası Et Borsası'na yapılan teknik inceleme ziyareti sonrası hazırlanan rapor komite ile paylaşılmıştır.

Üyeler, Ankara örneğinin ilimize uyarlanarak modern bir et borsası kazandırılmasının olumlu olacağını değerlendirmiştir. Önümüzdeki ay kentimizde borsamız tarafından yapılmakta olan canlı hayvan borsası ile mezbahaya ziyarette bulunulmasının yönetim kuruluna arz edilmesine karar verilmiştir.

6. Meslek Komitesi (Çiçekçiler Meslek Komitesi)

Meslek komitesi üyeleri, Antalya'da kesme çiçek hasadının başladığını; iklim koşullarına bağlı olarak çiçek boyları ve kalitesinde dengesizlikler görüldüğünü, verimin yüksek olduğunu, sektörün Kasım ayının ortasından itibaren Noel satışlarına odaklanacağını ve sektörde yaşanan iş gücüne erişim problemleri hakkında değerlendirmelerde bulunmuşlardır.

Yaşanan yüksek enflasyon ve artan maliyetler nedeniyle Ziraat Bankası'nca sunulmuş olan işletme kredisi limitlerinin artırılması talebinin ilgili bankaya iletilmesinin yönetim kuruluna arz edilmesine karar verilmiştir.

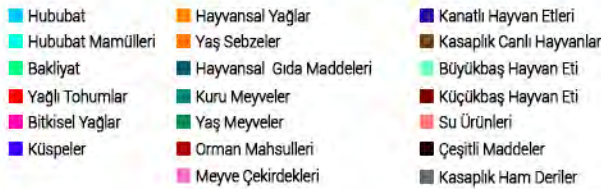
7. Meslek Komitesi (Aromatik Bitkisel Ürünler ile Reçel ve Pekmezçiler Meslek Komitesi)

Meslek komitesi üyeleri, sektörel ve ekonomik konularda görüş alışverişinde bulunmuşlardır.

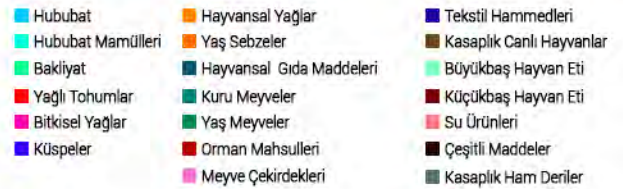
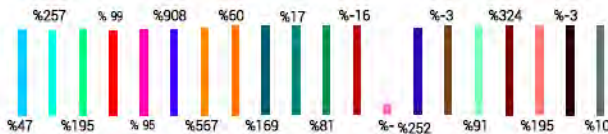

ATB EYLÜL-EKİM AYLARI İŞLEM HACİMLERİ

MADDELER	EYLÜL 2024 (TL)	EKİM 2024 (TL)
Hububat	140.676.886,74	411.201.143,7
Hububat Mamülleri	3.583.067,87	8.382.694,94
Bakliyat	8.970.326,08	8.281.494,86
Yağlı Tohumlar	455.495,04	130.243.730,68
Bitkisel Yağlar	867.300,00	1.225.000,00
Küspeler	8.592.444,48	964.945,40
Hayvansal Yağlar	46.518.453,13	50.257.975,79
Yaş Sebzeler	432.157.754,27	668.598.502,86
Hayvansal Gıda Maddeleri	631.704.182,02	530.279.582,67
Kuru Meyveler	17.238.181,15	32.145.267,30
Yaş Meyveler	750.830.078,19	936.506.083,02
Orman Mahsülleri	18.549.978,62	32.354.550,61
Tekstil Hammaddeleri	224.638,38	131.940.819,26
Kasaplık Canlı Hayvan Et ve Mam.	22.427.159,38	132.617.292,45
Büyükbaş Hayvan Eti	226.132.403,91	259.481.445,97
Küçükbaş Hayvan Eti	93.524.706,90	64.377.687,54
Kanatlı Hayvan Etleri	13.864.782,47	6.985.004,52
Su Ürünleri	25.020.555,16	31.325.974,77
Çeşitli Maddeler	56.521.396,72	72.686.694,62
Meyve Çekirdekleri	5.920.000,00	11.390.000,00
Kasaplık Ham Deriler	2.068.090,00	4.445.280,47
Et Mamülleri	3.195.718,10	927.986,98
TOPLAM	2.509.043.598,61	3.526.619.158,45

EYLÜL 2024 (%)

EKİM 2024 (%)

